

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	30 " "
1000 " "	60 " "
2000 " "	90 " "
3000 " "	120 " "
ezen felül	150 " "

Résvény-ársaságok, szövetkezetek, vállalatok 90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj 10 "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt.
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: Rothmeyer Imre.

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 3. Telefon: Aut. 866-01.
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: Aut. 899-32.

Előfizetési árak:

M. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Nádior gazdasági előadások” című füzettel együtt	
OMGE-tagoknak:	
Negyed évre	6 pengő
Fél évre	11 " "
Egész évre	20 " "
Romániába:	
Negyed évre	360 lei
Fél évre	660 " "
Egész évre	1200 " "
Előfizetéseket Romániából ki- zárolagos képviselőnk: Hegedűs Irisztproda, Oradea-Nera (Nagyvárad) veszi fel.	
Előfizetőknek:	
Negyed évre	10 pengő
Fél évre	18 " "
Egész évre	32 " "
Jugoszláviába:	
Negyed évre	120 dinár
Fél évre	220 " "
Egész évre	400 " "
Előfizetést elfogad bármely jugoszláviai hírlapiroda és könyvkereskedés.	

TARTALOM:

- Rubinek Gyula síremlékének leleplezése.
- A földművelésügyi igazgatás kiépítése. (Rékfalvy Jenő.)
- Az őszi buza korai vetése. (Stéger Elemér.)
- A lucerna- és lóherevetőmag tisztítása. (Ifj. Harmath Jenő dr.)
- A lótenyésztőkerületek. (alsóőr Farkas Géza.)
- Téli sertésüzemelés Pekk adagolásával. (Csáky Ferenc.)
- Az idel svajci tehén- és üszőbehozatal.
- Levelszekreny. (A csicsóka takarmányozása és eltartása. - W. I. dr.)
- Mezőgazdasági versenytermelés és természetes vizitaink. (Gyenesy Gábor.)
- A hivatalos termésjelentés.
- Vegyes közlemények.
- Híjjarás.
- Tözsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.
- Mellettek: A magyar mezőgazdaság fejlődésének kiváltása számtartási eredmények alapján 1927. évben. (VII. rész).

- 8. Téves vámolások. (Előadó: Rothmeyer Imre titkár.)
  - 9. Esetleges indítványok.
- Budapest, 1929 szeptember hó 30.
- Szabó Gusztáv dr. s. k.,
a műszaki szakosztály elnöke.

Meghívó

az Országos Törzskönyvelő Bizottságnak

1929. évi október hó 17-én (csütörtökön) délután 11 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

- A legkiválóbb teljesítmények és tenyésztési eredmények ez évi díjazására vonatkozó feltételek megállapítása.
- A népies szarvasmarhaállomány törzskönyvelésének megoldása.
- A felsőduunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetségének előterjesztései:
  - az egyesületi és szövetségi törzskönyvek jogvédelme.
  - a magyar pirostarka marha elnevezésének módosítása.
  - ismeretlen származású tenyészbikák törzskönyvelése.
- Jelentés a szarvasmarha elit törzskönyvbe történt felvételekről.
- Folyó ügyek.

Előadók: A 2. és 3. pontnál Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár, az 1., 4. és 5. pontnál Batta Pál s. titkár.
Budapest, 1929 október 7.

Lickl Károly s. k.,
az OTB elnöke.

Meghívó.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége a Békésvármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve október hó 27-én Békéscsabán

gyűlést

tart, amelynek programja a következő:
Október hó 26-án (szombat) indulás Budapestről a keleti pályaudvarról reggel 9-45 órakor induló gyorsvonattal. Érkezés Békéscsabára 13-25 órakor. Érkezés után ebéd. A délutáni programot később fogjuk közölni.
Október hó 27-én (vasárnap) d. e. 10 órakor a gyűlés megtartása a vármegyei gazdasági egyesület nagyertermében a következő tárgysorozattal:

- Üdvözlések.
- Elnöki megnyitó.
- Rothmeyer Imre OMGE titkár előadása: „Időszerű kérdések a gépmunka köréből”.
- Kund Ede okleveles gépészmérnök, műegyetemi adjunktus előadása: „A szántás”.
- Thamm István dr. okleveles gépészmérnök, műegyetemi adjunktus előadása: „A traktorolaj”.
- Hozzászólások.
- Esetleges indítványok.

1 óraker közös ebéd.

Délután a Békéscsabáról 16-14 órakor induló gyorsvonattal visszautazás Budapestre, érkezés a keleti pályaudvarra 19-45 órakor.

A békéscsabai gyűlésen résztvevő szándékoztók ebbeli szándékukat a megfelelő elszállásolás biztosítása céljából október hó 16-ig bezáróan az OMGE titkári hivatalnál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) szíveskedjenek bejelenteni.

Budapest, 1929 október hó 1-én.

Waldbott Frigyes báró dr. s. k.,
a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének elnöke.

Értesítés.

Felbivjük az 1929 október 1-ével új számadási évet kezdő gazdaságok, különösen a bér gazdaságok figyelmét arra, hogy egyesületünk üzemi és számtartási osztálya a gazdasági számadások felülvizsgálatát és zárszámadások elkészítését már most megkezdte és azokat a beérkezés sorrendjében készíti el.

Azoknak a gazdaságoknak, amelyek a rendszeres számtartást csak most óhajtják bevezetni, ajánlatos, hogy felvilágosításért és utbaigazításért az OMGE üzemi és számtartási osztályához forduljanak, ahol minden üzemi és számtartási kérdésben részletes felvilágosítást kaphatnak. Ez osztályunk a gazdaságok számadásait elkészíti, felülvizsgálja és adóbevallás céljaira alkalmas, hitelesített zárszámadást készít.

Igazgató.

Fuvarlevél

és gyógyszervény felülvizsgálás.

Értesítjük az OMGE tagjait, hogy a vasuti és hajózási szállítványoknál sűrűn előforduló téves fuvardíjszámításokból eredő túlfizetések és a szállítványok megsérüléséért, elveszéséért, illetve a szállítási határidő túllépéséért járó kártérítések szakszerű megóvásait vasuti díjszabási irodánk útján elvállaljuk, hasonlóképpen a gyógyszervények téves felszámításait is helyesbítjük.

Felkérjük tehát t. tagjainkat, hogy összes fuvarleveleiket és egyéb vasuti és hajózási okmányokat, valamint gyógyszervényeiket felülvizsgálás céljából hozzánk beküldeni szíveskedjenek.

Igazgató.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

Sürgönycim: „MEGALÉR” Budapest

Wieni Hók: „Megalér” Viehverwertung Gesellschaft m. b. H. Wien, St.-Marx. Sürgönycim: „Megalér” Wien

FOGLALKOZIK: Mindennemű haszon- és vágóállat adás-vételével, jármos- és beállítási ökrök szállításával, sovány sertések közvetítésével, hizott marha, sertés és juh bizományi értékesítésével. Bérhizlalások és hízalási előlegek nyújtásával előnyös feltételek mellett.

ÁLLATSZÁLLITMÁNYOK CIMZENDŐK: Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest-Ferencváros, Sertésvásártér - Wien, St.-Marx Sertészeknél: Budapest-Ferencváros, Sertésvásártér - Wien, St.-Marx

Gazdatiszadalmi Intézmény: ~ Mindennemű állatkivitelt legelőnyösebben lebonyolítunk! ~ Meghívásra szakértőnket a helyszínrre kiküldjük!

Rubinek Gyula siremlékének leleplezése.

Méltóságosan ünnepélyes keretek között, a magyar gazdatársadalom osztatlan kegyeletes megemlékezése mellett folyt le október hó 4-én délután Rubinek Gyula, az OMGE volt igazgatója, volt m. kir. földművelésügyi miniszter siremlékének leleplezése. Az elhunyt nagy gazdavezér díszsírhelye a Kerepesi-úti temetőben, a Deák-mauzeum melletti fő helyek egyikén van. E főle emelte hálás kegyelettel az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az emlékművet a földművelésügyi és kereskedelmi minisztériumok, az összes mezőgazdasági testületek és egyesületek, az elhunyt politikai barátai, tisztelői, továbbá az egész gazdatársadalom hozzájárulásával.

Az emlékünnepen igen nagyszámú közönség jelent meg, nygmit az elhunyt özvegye és hozzátartozói, a földművelésügyi és kereskedelemügyi minisztériumok tisztviselőikara vezetőikkel, továbbá a különböző érdekképviseletek, társadalmi és gazdasági egyesületek képviselői, Rubinek Gyula volt politikai barátai és még a magyar gazdák számos kiválósága. Ott voltak Mayer János földművelésügyi miniszter, Somssich László gróf, az OMGE elnöke, Beliczey Géza és vitéz Purgly Emil, az OMGE alelnökei, Hegedüs Loránt volt pénzügyminiszter, Hermann Miksa volt kereskedelemügyi miniszter, Pesthy Pál volt igazságügyminiszter, Darányi Kálmán, Dréhr Imre, Péry Pál, Mayer Károly dr. államtitkárok, továbbá Balogh Brunó, Balogh Elemér dr., Barcza Ernő, Baross Andre dr., Balogh Gyula, Balogh Vilmos, Besenbeck Alfonz, Bajtay Mihály, Both Dezső dr., Czobor Gyula, Czobor Imre, Czobor László, Doby Géza dr., Davida Lajos, dukai Takács Géza, Erdősi Harrach Béla dr., Erdősi Harrach Tihamér, Elek Emil, Elek Ernő, Elek Géza, Elek István dr., Erdélyi Aladar, Eszenyi Jenő, Gubicza János, Gaydhoffer István, Grabner Emil, Grabovszky Miklós, Hejz Imre, Hesz Gyula, Horváth Jenő, Halász Lajos, Hódossy Gedeon dr., Halács Ágoston, Hauser Janos dr., Ivády Béla, Ipolyi-Keller Gyula, Jakabházy János dr., Jeszenszky Pál, Igaz Béla, Klein Antal, Kálmán Jenő, Konkoly Thege Kálmán, Konkoly Thege Gyula, Kun Andras, Károly Rezső, Kégl Janos dr., Koós Mihály, Katona Béla, Khuen-Hedervary Károly gróf, Kovács Janos, Krudý Ferenc, Kuna P. András, Karafiáth Jenő, Láng József, Lieber Endre, Lóczy Lajos, Lázár Béla, Mándy Samu, Magyar Károly, Matta Árpád, Moskó Pál, Mikó Gábor, Mauthner Alfréd, Mesterházy Ernő dr., Molnár Samu, Nagy Sándor, Orffy Imre, Gesztelyi Nagy László, Ormándy János dr., Okolicsányi László, Paikert Alajos, Pálthy György, Prack László, Póli Imre, Pesthy Béla, Rubinek István dr., Rubinek László, Rubinek Tibor, Ringelmann Béla, Serbán Iván, Sternád Jenő lovag, Schandl Károly dr., Schandl József dr., sekordpátkai Szabó István, Szabó Zoltán dr., Szabó Sándor, Szelezky Iván, Szekeres László, Sztankovits János, Teleki Pál gróf, Temesváry Imre, Tóth Lóránd, Törley Bálint, Trócsányi Zoltán, Ugron Gábor, Udvardy János, Vánház István dr., Végh Károly, Vantsó Gyula dr., Vaja Béla, Wankó Gusztáv, Zimmermann Ágoston dr., Zboray Jenő, Zsivanovits Béla, az OMGE tisztikara részéről Buday Barna és Mutschenbacher Emil dr. igazgatók, Fabricius Endre, Konkoly Thege Sándor dr. főtitkárok, Rothmeyer Imre, Rege Károly dr., Rédy Gyula titkárok, Láng József főkönyvelő, Mike Janos főpénztáros, Heródek Sándor dr., Tóty Miklós fogalmazók, Kertész Ferenc és Witthen Béla gyakornokok és még számosan.

A gyászünnep a m. kir. Operaház karának énekével kezdődött, ezután Somssich László gróf, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke mondott ünnepi emlékbeszédet.

Somssich László gróf emlékbeszéde.

Mélyen tisztelt Közönség!
Immár hét éve annak, hogy Rubinek Gyula elköltözött az élők sorából s csak most tudtuk irányában leróni a kegyelet adójának külső jelét, amíg a földművelésügyi és kereskedelmi minisztériumok, az összes mezőgazdasági testületek és szövetségek, politikai barátai, tisztelői s az egész magyar

gazdatársadalom hozzájárulásával e díszes emléket emeltük.

30. évet töltött el Rubinek Gyula az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közéletében, mint az agrár eszmék bajnoka és harcosa, nem volt ez idő alatt egy megmozdulása, egy győzelme sem az agrár tábornak, amely nem az ő nevéhez fűződött volna. Ő volt az, aki öntudatra ébresztette a nehezen megmozdítható gazdatársadalmat, lelket, erőt öntötte beléje.

A múlt század végén és a jelen század elején nagy agrárvezéreink, Károlyi Sándor gróf, Darányi Ignác és Dessewffy Aurél gróf közvetlen környezetében tanulta meg a foggyverforgatás mesterségét és jól tudta, hogy nemcsak szép szólamokkal és agitációval lehet segíteni a súlyos bajokon, amelyek azokban az időkben sanyargatták a mezőgazdaságot, hanem tettek, alkotások javíthatnak és segíthetnek csak meggyőzően ezen a helyzeten.

Először önmagát képezte s művelte mindaddig, amíg széles látókörre és tudása megadta az önbizalmat a cselekvésre. Ekkor aztán életre keltette mindazokat az intézményeket, amelyeknek segítségével függetleníteni akarta a gazdatársadalmat a fojtogató gyűrűtől, amely részben befelé, részben kifelé tette lehetetlenné a boldogulást.

Teljesen önjerejéből küzdött fel magát arra a magas polcra, amelyet közgazdasági életünkben elfoglalt.

Fanatikus cselekvési vágya és szívós akaraterete jellemezte, ennek eredménye volt agilitása a szervezésben.

Azok a ritka egyéniségek közé tartozott, akik magukban egyesítették az elméleti tudást a gyakorlati hozzáértéssel. Az élet útjában tartotta kezét s mindig figyelte, vajjon milyen visszahatást váltanak ki a gyakorlati életben az ő alkotásai. Sohasem ragaszkodott görcsösen egy-egy elméleti megállapításához, ha az élet mást mutatott.

Mezőgazdasági fejlődésünk és boldogulásunk alapját a mezőgazdasági szakértelem fejlesztésében látta. Meggyőződése volt, hogy a tudásnak be kell hatolnia a legkisebb viskóba, fényt, világosságot árasztva az ott uralkodó sötétségbe, hogy a nyugat gazdasági versenyét csak a nyugati civilizáció és kultúra erőteljes fejlesztésével lehet legyőzni.

Fő törekvése volt a gazdatársadalom megszervezése, minden árnyalatának egyesítése, leomlása azoknak a választásoknak, amelyek az egyes birtoktípus nagyságok között fennállanak, mert csak egységes, nagy gazdatábor képes erőteljes cselekvésre és csak ennek lehet súlya a fellépésében.

Rubinek Gyula cselekvését és ténykedését erősen egészítette ki hatalmas irodalmi tevékenységével.

Előbb alaposan előkészítette a talajt, mélyen fejtette azt, porhanyóvá tette a magágyat és ebbe vetette bele a legnemesebb magot, figyelve annak kiképzését és ápolva a fejlődő növényt. Sok veteményének természetesen maga gyönyörködhetett még, de sajnos, soknak learatását hagyományképpen már rák hagyta, mert a sors kiragadta körülből a hatalmas szántó-vetőt, amikor éppen a legnagyobb szükségünk lett volna rá.

Most, amidőn a magyar gazdatársadalom ismét körülállja sírját, maradandó emléket állítva nagy megszervezőjének, le kell hogy rojjuk újból és újból el nem muló hálánk és köszönetünk érzését.

De merítsünk erőt és biztatást e sírból az élet további küzdelmeinek sikeres legyőzésére, maradjunk egységesek az érzésben és cselekvésben, ne engedjük, hogy éket verhessen bárki is kis és nagy gazda közé, mert bünt követ el az is, aki csak két magyart is egymás ellen uszít s őrizzük meg együttesen kegyelettel annak a férfinak az emlékét, aki mindannyiunkért egyformán annyit dolgozott.

Te pedig, Rubinek Gyula aludjál nyugodtan tovább örök álmodat, lelket nyugtassa meg az a tudat, hogy a magyar gazdatársadalom teljes mértékben értékeli áldásos működésedet és tudatában van nagy szolgálataidnak.

Tisztelettel felkérem a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter urat, legyen szives gondozásába venni a siremléket, amelyet most már leleplezve van szerencsém átadni.

Mayer János földművelésügyi miniszter beszéde.

Mayer János földművelésügyi miniszter a következő beszéd kíséretében vette át a szobrot a földművelésügyi minisztérium gondozásába:

Az elhangzott emlékbeszéd után szükségeltének tartom továbbfűzni azoknak az érdemeknek a részletezését, amelyekből a mai szép és kegyeletes gazdai ünnep fakadt, azt azonban szükségesnek tartom megállapítani, hogy a mai ünnepséggel a magyar gazdaság tanúbizonyságot tett arról, hogy hálás kegyelettel viseltetik azok iránt, akik a magyar mezőgazdasági termelés fejlesztése és védelme terén megalkuvást nem ismerő és sikerdus harcokat vívnak és eredményeket érnek el.

Rubinek Gyula örökre beírta nevét Magyarország agrártörténelmébe. Az ő nagy indásával, széles látókörével, jeles szónoki készségével az első magyar gazdatestület élén évtizedekig éber őrállója, védelmezője és fejlesztője volt az agrárérdekeknek. Alig volt az utóbbi évtizedben valamely megmozdulás az agrárfronton, amelyben az ő kimagasló tehetségével, tudásával, energiájával és önfeláldozásával a részét ki nem vette volna.

Politikai téren kifejtett működésében is mindig elsősorban az agrárérdekek vezették, meggyőződésből hirdette azt, hogy a mezőgazdasági termelés, vám- és hitelkérdésekben a kis- és nagygazda érdek teljesen azonos és ebből a meggyőződéséből kifolyóan fáradozott szakadatlanul az egységes agrárfront megteremtésén, amely nélkül meggyőződése szerint az agrárkérdések Magyarországon sikerrel megoldhatók nem lesznek.

Egyike vagyok azoknak, akik mint közvetlen munkatársai tanúbizonyságot tehetünk arról az őnzetelen törekvésről, amelyet kifejtett akkor, amikor a nagy agrárreformot előkészítettük és végrehajtottuk és amely törekvés oda irányult, hogy azt a reformot, amelynek nagyobb áldozatot még törvény a gazdaságunktól sohasem kívánt, nagyobb megrázkódtatás nélkül tudjuk végrehajtani.

Mi, akik közvetlen munkatársai voltunk, nemcsak kartársai, szívünkbe zártuk őt, de az utókor részére álljon időtlen időkig ez az emlék, hirdesse az utókor számára annak a férfinak az emlékét, aki évtizedekig fáradhatatlan buzgósággal és odaadással küzdött a mezőgazdaság fejlesztésén és annak védelmében elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Az emlékművet a magyar királyi földművelésügyi minisztérium gondozásába ozonnal átveszem.

Az emlékmű megkoszorúzása.

A földművelésügyi miniszter beszéde után a különböző testületek kiküldöttei sorra járultak a siremlékhez és kegyeletes szavak kíséretében helyezték el megbízó intézményeik koszoruit az emlékmű talapzatán.

Elsőnek a földművelésügyi minisztérium képviselőit Mayer Károly dr. államtitkár koszorúzza meg a siremléket a következő szavak kíséretében: Hálás kegyelettel teszem le a földművelésügyi m. kir. minisztérium koszoruját Rubinek Gyula volt m. kir. földművelésügyi miniszter siremlékére, akinek kiváló egyénisége s magyar mezőgazdaságunk mindenkor büszkesége lesz és tündöklő faklyaként fog lobogni a mezőgazdasági termelés egész területén, a mezőgazdasági kultúra és haladás összes útjain. Bár adna a sors sok ilyen kiváló tehetséggel párosult öntudatos agrár jellemet a magyar hazának és a magyar mezőgazdaságnak, hogy elérhesse a magyar mezőgazdaság fejlődésének azt a vonalát, amelyet ő mindig remélt, amelyért egész életén át lángoló buzgalommal dolgozott és amelyről bizonyára most is álmodik.

A kereskedelemügyi minisztérium koszoruját Réthy Károly báró min. tanácsos helyezte el e szavakkal: A magyar királyi kereskedelemügyi minisztérium nevében kegyeletünk jeléül tesszük le e koszorút. Ezután Beliczey Géza, az OMGE alelnöke lépett elő s a következő szavakkal helyezte el az emlékművet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület koszoruját: Minden időkben a magyar gazdatársadalom érdemeiért harcoltál és dolgoztál. Hálával emlékezve erre a munkásságodra, helyezzük el sírhalmodra az OMGE koszoruját.

Jéghideg tej, jég nélkül!

Legmodernebb rendszerű

HÜTŐTELEPEK

motorikus meghajtásra, vagy szén- és fatűzelésre, egész- és félautomatikus hűtőautomaták stb., stb., továbbá mindenfajta tejgazdasági gép és eszköz állandó raktárról azonnal kapható.

Kérjen az Ön viszonyainak megfelelő hűtőtelepről kötelezettség nélküli ajánlatot, vagy költségmentes mérnöki kiküldetést.

ALFA SEPARATOR R.-T., BUDAPEST

Szár és iroda: I., Csurgó-ut 13/a
Városl. Üzlet: IX., Ráday-utca 12.

Majd sorra jöttek az alábbi intézmények kiküldöttjei, mindannyian kegyeletes szavak kíséretében helyezték el koszorúikat a síremlőken.
A Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári Párt nevében **Pesthy Pál**: Az összeomlás után az ország új alapjait lerakó nagyok között Rubinek Gyula a multba tekintő, a jövőbe látó bölcs volt. A Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári Párt az ő általa lerakott alapon építi tovább az ország épületét. Ez a párt mélyszégyes tisztelettel, hódoló kegyelettel emlékezik Reád Rubinek Gyula s a párt kegyelele és emlékezése jeléül teszem le a koszorút sirhalmodra.

Budapest Székesfőváros részéről **Lieber Endre**: A magyar közgazdasági élet egyik legkitűnőbb harcosának a székesfőváros hálás kegyelete jeléül teszem le a síremlőkére ezt a koszorút.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara nevében **Khuen-Hédervény Károly gróf**: A Rubinek Gyula által alapított mezőgazdasági kamarák nevében helyezem le ezt a koszorút síremlőkére azzal, hogy akinek egész élete alkotómunka volt, ezzel maga tetto halhatatlanná az emléké.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet részéről **Schandl Károly dr.**: Az Országos Központi Hitelszövetkezet és a kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek nevében a ragaszkodó kegyelet és hűség szeretet jeléül teszem le a koszorút. Ennél a bronzemléknél is tartósabb lesz a ragaszkodás és a szeretet a falvak földművelő szövetkezeteinek erei és százezrei körében az agrárszövetkezetekkel egybeforrt klasszikus agrármozgalom vaskancollárja iránt. Ennek a mozgalomnak a vezére volt Rubinek Gyula és a szövetkezetek ennek az erődítményei. Amíg ezekben az erődítményekben egyetlen hűség katona van, addig Rubinek Gyula emléke élni fog az országban.

A Magyar Gazdaszövetség képviselőtöbén **Leidy Béla**: A magyar föld egy igaz, egy lelkes harcosának a Magyar Gazdaszövetség.

A Magyar Mezőgazdák Szövetsége nevében **Jeszenszky Pál**: A Magyar Mezőgazdák Szövetsége nevében teszem le ezt a koszorút egykori nagyérdemű igazgatónk iránti hálánk, köszönetünk és elismerésünk jeléül.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetétől **Láng József**: Mélyszégyes kegyelettel és hálával adozom Rubinek Gyula emlékének, amidőn koszorúkat síremlőkére leteszem.

A Hangya nevében **Meskó Pál**: A magyar földből csak egy sírhely jutott osztályrészedül, de ha dolgozni kellett, a Tied volt minden barázdája. A Hangya hálás kegyelett.

A Faluszövetség részéről **Bajtai Mihály**: A Faluszövetség megalapítójának és e gondolat megteremtőjének hálásan adozunk e koszorúval. Lelkét meg fogjuk őrizni a saját lelkünkben és kérjük a jószágos Istent, hogy a magyar nép érezze át és kövesse mindenkor azokat az eszméket, amelyeket ő hirdetett.

Az egyetemi közgazdaságtudományi kar nevében **Teleki Pál gróf**: Az egyetemi közgazdaságtudományi kar nevében leteszem emlékeztül ezt a koszorút Rubinek Gyula barátom, azzal a gondolattal, hogy ennek a karnak ifjúsága a Te minden magyar munkálat egyetemes eszméidnek, gondolataidnak és akaratodnak jegyében fog felnevelődni.

A Debreceni Gazdasági Akadémia részéről **Hauser János**: Hálás kegyelettel a Debreceni Gazdasági Akadémia.

A Keszthelyi Gazdasági Akadémia részéről **Sztankovits János**: Hálás kegyelettel a Keszthelyi Gazdasági Akadémia.

A Magyaróvári Gazdasági Akadémia részéről

Vatskits György dr.: Rubinek Gyulának örök hálája jeléül a Magyaróvári Gazdasági Akadémia.
A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete nevében **Fabrics Endre**: A magyar gazdatiszti kar nagy barátja emlékének hálás kegyelettel a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete.
Az Országos Kaszinó megbízásából **Balogh Elemér**: Az Országos Kaszinó igazgatósága részéről teszem le ezt a koszorút Rubinek Gyula sírjára, a hű barátok kegyelete jeléül.

Eszenyi Jenő: Nagyevű megalapítójának és első elnökének hálás kegyelettel az Országos Szeszértékesítő Részvénytársaság.

A Pátia Részvénytársaság részéről **Elek Emil**: A Pátia Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság igazgatósága és felügyelőbizottsága nevében teszem le a koszorút hálánk és kegyeletünk jeléül.
Borsod-, Gömör- és Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület nevében **Kun András**: Hálás kegyelettel, mélyszégyes tisztelettel Rubinek Gyula emlékének Borsod-, Gömör- és Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület.

Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület nevében **Lázár Dezső**: A nagy gazdavezér emlékének.

Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Gazdasági Egyesület nevében **Szalay Pál**: Kegyelete jeléül a Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Gazdasági Egyesület.

Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület nevében **Magyar Károly**: Jóakaró támogatójának a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület.

Végül az Új Barázda lap részéről **Trócsányi Zoltán**: Az Új Barázda szerkesztőségének nevében hálás kegyelettel.

A koszorúk elhelyezése után a m. kir. Operaház férfikara a Himnusz adta elő, amelynek hangjaival zárult a felémelő ünnepély. A közönség még hosszú ideig állott megilletődve a koszorúkkal borított művészi síremlék körül, amely alatt Rubinek Gyula, az agrárrezsémek magvetője alussza örök álmát.

A földművelésügyi igazgatás kiépítése.

Amiatta **Grabosky Miklós** min. tanácsosnak a községi gazdatisztek alkalmazására vonatkozó terve nyilvánosságra került, ugy a napl., mint a szaklapok állandóan foglalkoznak ezzel a kérdéssel és ezzel kapcsolatban az önálló mezőgazdasági közigazgatás megszervezésével. A „Köztelek” szeptember 26-án megjelent száma is három cikket közöl erről a témáról „A földművelésügyi igazgatás kiépítése” cím alatt. E cikkek közül R. J. cikke közvetlen tapasztalás alapján fészegíti, hogy a törvények, rendeletek egy része ma csak papirosra van meg, mert a vármegyei közigazgatás képtelen azok megfelelő

végrehajtásáról gondoskodni. Hogy ez mennyire így van a valóságban, ennek igazolására felhozom a békebeli Arad vármegye egyik legértékesebb főszolgabírájának azt a kijelentését, mely szerint a vármegyei közigazgatás tul van terhelve munkával, a községi jegyzők meg annyira, hogy bármelyiket bármely napon felfüggeszthetné állásától a törvények, rendeletek végre nem hajtása miatt. Ez a komoly kijelentés még a háboru előtt, a béke holdog világában hangzott el. Elképzelheti tehát mindenki, hogy milyen a helyzet a falun ma, amikor a mai korszellemnek megfelelő újabb törvények és rendelkezések végrehajtásáról, a gazdasági, kulturális és szociális célokat szolgáló teendők ellátásáról is kell a falu jegyzőjének gondoskodnia. A cikk írója ezekre a tényekre való tekintettel — megemlékeve az összeomlásig fennállott miniszteri kirendeltségekről, állami jószágigazgatóságokról, mint a decentralizált mezőgazdasági közigazgatás szervezéséről — a mezőgazdaság mai válságos helyzetében ilyen végrehajtó szervek létesítésének a szükségességét hangoztatja.

Kétségtelen, hogy ennek a válságnak egyik nagy oka a háborus összeomlás. De kétségtelen az is, hogy ha a mezőgazdasági közigazgatás fokozatos kiépítése a kellő időben megtörtént volna, akkor a gazdasági válság zavaros hullámvörését mezőgazda-

162. sz. kép. Rubinek Gyula síremlőkének leleplezése. Somssich László gróf, ünnepi beszédet mond.

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület nevében **Czobor László**: A magból, amelyet Rubinek Gyula elvetett, a hála virága nőtt ki minden magyar kertész szívében. Hálás kegyelettel teszem le e koszorút síremlőkére.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete részéről **Eszenyi Jenő**: Rubinek Gyula felejtethetetlen emlékből erőt merítünk további küzdelmeinkre.

A Magyar Szaklapok Országos Egyesülete részéről

163. sz. kép. Rubinek Gyula síremlőkének leleplezése. A síremlék és a közönség egy része.

Katona Béla: Rubinek Gyula vezére volt a magyar szakirodalomnak is. Büszkék vagyunk rá, de hálások is neki. Mert az ő munkája utat mutatott nekünk arra, hogyan kell a nemzetet, a közérdeket önzetlenül szolgálni. Hálás kegyelettel fogjuk megőrizni mindig az ő emléket.

A Futura képviselőtöbén **Ipoly-Keller Gyula**: Rubinek Gyula emlékének a Futura igazgatósága.
Az Országos Szeszértékesítő R.-T. megbízásából

ságunk könnyebben állná ki. E szervek ugyanis a mindenkori viszonyoknak megfelelő, vagyis a *jövedelmű termelés* előmozdításával és irányításával az elemi csapások által sújtott vidékek késedelem nélküli támogatásával, a jobb értékesítés lehetővé tételével a gazdaságok erejét bizonyára ellenállóbbá tették volna. Sőt meg vagyok győződve arról is, hogy ha a mezőgazdaság támogatása érdekében követeltük volna a közoktatásiügyi miniszternek azt a példáját, amelyet ő a volt magyar területek egyetemének az ország mai határain belül való elhelyezésével szolgáltatott, vagyis, hogy ha az összeállítás előtt olyan kiváló és hasznos szolgálatot teljesített miniszteri kirendeltségek és állami jószágigazgatóságok a rendelkezésre álló személyzettel szintén elhelyezést nyertek volna a megmaradt ország megfelelő vidékein és kifejtették volna áldásos tevékenységüket, úgy mezőgazdaságunk helyzete ma nem lenne annyira kétségbeesett s bizonyára szó sem lenne az agrárszociális elégedetlenségről, amit ma már eltagadni — bűn lenne. Mert nyíltan vallom, hogy ha ezek a szervek működésüket mai hazánkban is folytathatták volna, úgy pl. a földreform során kiosztott házhelyek legtöbbször már rég állanának a szép, tiszta, rendezés és egészséges házak. Olyanok, mint amilyenek a Béga, Temes völgyében és Erdély mezőségein ma is hirdetik a magyar földművelésügyi igazgatás eredményes munkáját! És hiszem azt is, hogy a vagyonváltásfölddekből és a birtokostól megváltott birtokrészekből juttatott területek is e szervek működése révén ma már intenzíven kezelt, életerős kis gazdaságokká fejlődtek volna! Mindez pedig elviselhetőbbé tette volna a falu népének a súlyos béke okozta gazdasági válságot, megóvta volna a falu lelki békejét és nyugalmát.

Daranyi Ignác, aki földművelésügyi miniszter korában mezőgazdaságunk és népünk iránti szeretetből az ő bölcs előrelátásával életre hívta és kiépítette e szerveket, nagyon jól tudta, hogy mezőgazdaságunk fejlesztését, amely elválaszthatatlan népünk gazdasági és kulturális fejlődésétől, valamint szociális igényeinek megfelelő kielégítésétől, csakis ilyen szervek révén lehet biztosítani. És ha erre szükség volt a háború előtti békés, normális viszonyok között, úgy tagadhatatlan, hogy a háború utáni időben, amely számunkra új és a réginél összehasonlíthatatlanul rosszabb helyzetet teremtett, ilyen szervekre még fokozottabb mértékben volt és van szükség.

Legyünk tehát hűek a magyar mezőgazdaság és a magyar falu szeretetében Daranyi Ignác alkotó szelleméhez mindig, de különösen e nehéz időkben, kövessük az ő útmutatásait és építsük ki az önálló mezőgazdasági igazgatást, melynek helyi szerveként eredményes munkát fog végezni — a falu gazdálkárja is!

Rétfalvy Jenő.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Az őszi buza korai vetése.

Az őszi buza vetése rendes körülmények között október 1-től november 1-ig tart. Hogy a korai vetésű, azaz október havában vetett buza hoz-e nagyobb termést, erre határozott választ egy gazda sem adhat, mert ez főleg az előveteménytől függ. Belterjesen kezelt gazdaságban zabosbükkyön, balta-cim, mák, borsó, kender, osalamádé után vetett buza három szántást, ugyanannyi fogasolást és hengerezést kap. Dohányföld után egyszeri szántás és fogasolás előzi meg a buza vetését. Ha a földet ilyen művelésben részesítjük, minden munkáját rendes időben

elvégeztük, a talajnedvesség megmarad, a gyom kizuzdul és teljesen rögtelen földet kapunk vetés alá. Az ilyen földeken a buza szárazság esetén is mielőbb kikel. Az alföldi gazdaságokban a buzavetések 55%-ának tengeri és cukorrépa az előveteménye. Itt már nehezebb ezt a tökéletes munkát a földnek megadni, mert a tengeri és répa után egyszeri szántás előzi meg a buzavetést, különösen szaraz időben. Mindkét elővetemény után hantos földet kapunk s nem tudjuk olyan porhanyóvá tenni, amilyent a buzavetés megkívánja.

Itt keresendő az oka annak, hogy miért jobb ősszel a korán vetett buza, mert korán lekerülő növények után volt időnk tökéletesen elkészíteni a földet. A tengeriföld után vetett buza — még abban az esetben is, ha az trágyázott volt — már a fejlődés első szakában gyengébb, mint a dohány, mák, kender stb. után kerülő, még ha előbb is vetett volt volna el. Nem vagyok egy véleményen Szabó Józsefnek a „Köztelek” 1926. évi november 28-i számában, megjelent cikkében foglaltakkal, hogy két heti vetés-különbségnél annyira eltérők lennének az eredmények. Különösen azt a részletét illetően nem, hogy az október 22-én vetett buzáknak olyan ritkák lettek. Ritka vetések előállhatnak rovarkár, rögös föld, rossz szántás, de semmi esetre sem azért hogy október 22-én lett elvetve. Ezzel kapcsolatban megjegyzem, hogy a kisgazdák korábban vetik a buzát, egyesek jól megmunkálják a földet, mégis kevesebb a termésük, mint a nagy gazdaságokban.

Az elővetemény a kisgazdák 75%-ánál tengeri, ami után nem igen van jó átlag.

Az ugarba vetett buzát nem ismerem, de nem is bírom elképzelni, hogy egy rendszeren kezelt gazdaság földjein erre szükség volna. A korán vetett buzának az a hátránya, hogy gyakran érheti rovarkár, ami ellen a védekezés nem olyan egyszerű, ahogyan azt Ágocs intéző a „Köztelek” 1927. április 10-i számában megjelent cikkében ismertette. Nézetem szerint, ha több buzát akarunk termelni, akkor az előveteményeket kell jobban megválasztani.

Ne készítsük az összes tengeriföldünket buza alá, csak a trágyázott tengeri földet.

Befejezésül még csak annyit, hogy a vetéssel minden gazda iparkodik, ha előfordulnak is bizonyos akadályok, ami késlelteti a vetést, akkor is a földet tökéletesen megmunkálni — inkább végződjék a vetés 3—4 nappal később — semmi esetre sem lesz hátrányos, mintha egy rosszul szántott, hantos, nem megfelelően elkészített földbe tesszük a magot. A november 10-ig vetett buza nézetem szerint jó lehet, ellenben november 15-ike után vetett buza vagy ennél később, határozottan hátrányára van a termés eredményének.

Dombegyház (Csanád vm.).

Stéger Elemér.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Degen Árpád dr.

A lucerna- és löherevetőmag tisztítása.

(A m. kir. földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló budapesti m. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás közleménye.)

Ha szántóföldi szalastakarmánytermelésünk két legfontosabb növényének, a lucerna- és löherevetőmagnak megadjuk a szükséges talajelőkészítési, trágyázási stb. feltételeket, akkor még mindig erősen veszélyeztetni a termelés sikerét a vetőmag tisztátalansága. A lucerna- és löherevetőmaggal kapcsolatban tudjunk, hogy fontos annak magyar eredete, mert csak a magyar származású magból kelt vetés tekinthető nálunk biztosan fagyállóknak és bő hozamunak; fontos

a mag csirázóképessége; végül tisztaságára, ami föld-, szemét stb.-től feltétlenül szükséges teszi a vetőmag tisztítását, mert még a legnagyobb gondossal termelt, betakarított és kiesélt lucerna- és löherevetőmagot sem lehet kifogástalan tisztaságúnak tekinteni addig, amíg különleges tisztítási folyamaton nem ment át.

Az újabb német lucerna- és löherevetőmag tisztítási eljárás Fischer szerint*) az, hogy a kiesélt lucernamagot először ráeresztjük egy 10-es szitára, vagyis egy rögröstásra, innen egy 20—24-es szitára (hüvelykenként 20—24 lyuk) kerül a mag. Mindkét szita széláramot is kap. Így elődolgozva újból szelelik, majd 18 mm átmérőjű kerek lyukú rostára kerül a vetőmag, innen 12 mm lyuk átmérőjűre. Ez utóbbi rostán nem hull át a lucerna, de megzabradul az 12 mm-nél kisebb átmérőjű tisztátalanságoktól és az egészen apró, összeszáradt, léha lucernaszemektől. Erről a szitáról egy 3 mm-es átmérőjű furatokkal bíró triórre kerül a mag (a furatok mélysége mindig az átmérő 60%-a), innen az 12—13 mm szélességű hasítókkal ellátott rostáról egy 07 mm-es hasítókkal bíró rostára, amelyen ismét nem esik át, csak megzabradul a 07 mm-nél kisebb méretű gyommagvaktól, tisztátalanságoktól és lucernaszemektől. Erről a szitáról újból triórre kerül a vetőmag, amelynek furatai 19/4 mm átmérőjűek. Ebből kikerülve még egy szelelést kap és így lesz belőle első osztályú lucernavetőmag. Ha még ezek után is volna benne valamilyen gyommagból a megengedettnél nagyobb mennyiségben, akkor aszerint, hogy milyen természetű a gyommag, újból triórre, rögtelen ponyvára, Aschenbrüdele, különböző rostákra eresztik, vagy az angol Bedell-féle gépen tisztítják mágnessel.

A löherevetőmag hasonló alapos tisztításra megy keresztül: a szeleléstől egy 18 mm széles hasítókkal bíró szitára, innen 1 mm széles hasítókkal bíró szitára, ami pedig ezen keresztül megy, az 07 mm-es szitára kerül és innen a 2 mm átmérőjű szállyal ellátott triórre. Az 1 mm-es szitán fennmaradt (szita fölé) anyag a 2 1/2 mm-es triórre kerül. A 2 és 2 1/2 mm-es triór anyaga újból szelelve lesz és így áll elő a tisztított elsőosztályú löherevetőmag. Itt is, mint a lucernánál, ha még ezek után is szükséges, újból szitálást, szelelést, triórözést stb.-t alkalmaznak.

Ezek az eljárások arra engednek következtetni, hogy a német tisztítási eljárás minél tökéletesebb tisztaságra törekszik. Bár nem mondhatjuk, hogy nálunk nem elég tökéletes a tisztítás, mégis a hangulati a hazai tisztításnál inkább az arankamentesítésen van, azért nálunk általában az elődolgozott, vagyis 14- és 22-es szitán (hüvelykenként) 14, illetőleg 22 lyukkal bíró drótszita) megrostált lucerna és löhere a szeleléstől kerül és innen, ha csak kis arankás, akkor jut a Kollerich-féle rostára, ha pedig erősen nagy arankás, illetőleg nagy és kis arankás, akkor a Bedell-féle gépre vagy újabban a Trifolin gépre. Ha kevés nagy arankát tartalmaz a mag, akkor a lucernát 1 1/2 mm vagy 1 3/4 mm-es átmérőjű furatokkal bíró triórrel, a löherét 1 1/2 mm vagy 1 1/2 mm-es triórrel arankamentesítjük. Ha pedig az elődolgozott után arankamentes a lucerna és löhere, akkor két eset lehetséges, vagy meg van a kellő tisztasága és így fölösleges a további tisztítás, vagy nincsen meg és akkor rendszeres a magyar áruban tömegesen előforduló és nehezen kitisztuló zöld muhart (*Setaria viridis*), fehér lipatopot (*Chenopodium album*) vagy az utifűvet (*Plantago lanceolata*) kell belőle eltávolítani. A muhart és lipatopot (ha még lepelben van), valamint a többi erdői gyommagvakat (*Atriplex*eket, *Lappula echinata*-t stb.-t) a Dossor-féle végtelen ponyvára, barszonszövetes géppel, az utifű magját pedig *Plantago* triórrel tisztítják ki.

*) *Walter Fischer*: Samengewinnung und Saatgutbereitung bei den wichtigsten Klee- und Grasarten. 1927.

Almozáshoz tépett alomtőzeget, húgyléfelfogáshoz tőzegkorpát használjon!

Szükséglet almozáshoz számosállatonként és naponként .. 3—4 kgr. „ húgyléfelfogáshoz ” ” ” ” ”

Különleges berendezés nem szükséges, minden istállóban alkalmazható!

Jelenlegi áraink vagonfételben helyt Fekete-bézsény állomás vagonba rakva 100 kg.-kint:

Tépett tőzeg, kockákban	— — — —	P 1-90
Tépett tőzeg, ömlesztve	— — — —	P 2-10
Tőzegkorpa, ömlesztve	— — — —	P 2-30
Tépett tőzeg, balákban	— — — —	P 3-14

+ 2% forgalmi adó!

gróf ZICHY BÉLA

fonyód-feketebézsényi tőzegtételeinek birtoka

Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 14.

Telefon: Aut. 384—89 (9—2-ig)

tisztasága, ami...
nagyobb gond...
lőheremag...
tiszta...
mennyiség...
szára, vagyis...
szára (hüve...
Mindkét szita...
újabb szelők...
rostára kerül...
üre. Ez utóbbi...
megszabadul az...
sárgától és az...
szemeketől...
szára...
mennyisége min...
1-3 mm széles...
egy 0,7 mm-es...
ismét nem esik...
kisebb mé...
goktól és in...
újabb triórra...
mátérőjük...
kap és így lesz...
Ha még ezek...
mm-gból a meg...
akkor aszerint...
újabb triórrák...
különböző ros...
dele-fele gépen

A lucerna- és lőheremag tisztításának a rövid...
szelők...
szára...
mennyiség...
szára, vagyis...
szára (hüve...
Mindkét szita...
újabb szelők...
rostára kerül...
üre. Ez utóbbi...
megszabadul az...
sárgától és az...
szemeketől...
szára...
mennyisége min...
1-3 mm széles...
egy 0,7 mm-es...
ismét nem esik...
kisebb mé...
goktól és in...
újabb triórra...
mátérőjük...
kap és így lesz...
Ha még ezek...
mm-gból a meg...
akkor aszerint...
újabb triórrák...
különböző ros...
dele-fele gépen

Aki pedig enyit vet arra, hogy a saját vetőmagját...
közülhetem, hogy általában a budapesti nagy vető...
magtisztító telepek a gazdaságból kikerült lucerna-...
és lőheremagot, az úgynevezett „nyersarut” 6-15...
filléért tisztítják kg-onként aszerint, hogy mekkora...
az arankatartalom és a föld, szemét s. b. a nyers...
áruban. A tisztításon kívül felmerülő egyéb költ...
ségek természetesen a gazdát terhelik. Ezek term...
észetesen csak általános tájékoztatók, mert konkrét...
esetben a legkülönbözőbb megállapodások lehetséges...
sek. Bárkogan is kalkuláljuk, veszíteni csak akkor...
nem fogunk, ha arankamentes és legalább 95%-os...
tisztaságu, 90%-os csiraképeségű magyar magot...
vetünk.

Hogy a gyommagvaknak aránylag nagyon csekély...
mennyisége is milyen veszedelmes lehet, azt könnyű...
belátni, ha meggondoljuk, hogy a takarmánynak termelt...
lucernánál és lőherénél az első kaszálás előtt (május)...
magot érlelő gyomok növényenként százával és ezrelve...
termik a gyommagot, amellyel fertőzik a talajt, nem...
is beszélve a más területekről (a szél szárnyán, uton...
s. b.) odakerül gyommagvakról. Magtermeléskor...
pedig (a második kaszálást hagyva) magnak egész...
nyáron át alkalma van a gyomflórának fejlődni...
magot érlelni és azzal a talaj és a magherét, illetőleg...
maglucernát fertőzni. Ugy, hogy ha egyszer valamely...
szántóföldbe bekerül a gyom, akkor nem kell annak...
továbbterjesztéséről gondoskodni. *Nobbe szerint**)...
egy kígyószisz (*Echium vulgare*) 14,735 viragot hozott...
ebből 8255 érett termést nyertek. *S. Buckland***) Angli...
ában egy-egy érett növényen talált aggó fűvön (*Senecio*...
vulgaris) 6500 termést, konkolyon (*Agrostemma Githago*)...
2590 magot, pipacsos (*Papaver Rhoeas*) 59,000 magot...
vadrepén (*Sinapis arvensis*) 4000, fekete mustáron (*Si...*...
napis nigra) 1200 magot, ragadvány fűvön (*Galium Apa...*...
rine) 1100 termést, csorbókan (*Sonchus arvensis*) 190,000...
magot, bogácsos (*Carduus nutans*) 3750 termést, vad...
murokon (*Daucus Carota*) 1200 termést s. b., folytathat...
nám még, de azt hiszem, fölösleges tovább bizonyít...
tani, hogy mit jelent a gyommagot a termelés...
számára.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Döhrmann Henrik.

A lótenyészkerületek.

Nem szerettem sohasem a kénysergazdálkodást...
— azelőtt nem is volt ilyen soha — és a nagy háboru...
alatt, amidőn a németektől átvettük, lemásoltuk azt...
akkor is megirtam, hogy ennek nem lehet meg a...
kivánt eredménye, sőt a káros következményei sokkal...
több bajt okoztak, mint amilyen haszon származ...
hatott volna egyáltalán belőle.

*) A magyar lőheré- és lucernamag jellemző gyommagjai...
Kísérletügyi Közlemények XXIX. (1928.) kötet, 2. füzet.
*) *Degen Árpád dr.*: Vizsgálatok a különböző rostajlak...
ról I. közlemény. A lőhererostajlakról. Kísérletügyi Közle...
mények V. (1902), 2. füzet. — *Lengyel Géza dr.*: Vizsgálatok...
a különböző rostajlakról. IV. közlemény. Újabb vizsgálatok...
a lucerna- és lőhererostajlak köréből. Kísérletügyi Közle...
mények XXX. (1927.) 4. füzet.
*) *Gerhardt Guido*: „A lőheré- és lucernamag tisztítása”...
V. a „Lőheré- és a gazdának lőheremag termését tisztít...
tatnia és olomzárólatnia?”
VI. a. A tokos aranka (*Cuscuta*) kitisztítása heremagvink...
ból. Megjelentek a m. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás kiad...
ásában.

*) Handbuch der Samenkunde.
*) Journ. Reg. Soc. XVI. 359.

Olcsó vetést, bő aratást és egészséges termést az
ARZOPÁC PORCSÁVÁZÓ biztosít.
BIGRIOL NEDVESPÁCCAL
való csávázás olcsóbb a rézgálicnál.
Gyártja: **KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R.-T.**
KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT! BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVÖLGY-UTCA 8. KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT!

et,
Fekete-
kg.-kint:
P 1-90
P 2-10
P 2-30
P 3-14
bérlete
utca 14.

vidékekre; ez éppen olyan volna, mintha előírnák, hogy egy vidéken nem szabad más fajtájú tengerit természetlen, csak löfogut, a másikon meg csinkvantiót, a harmadikon fehér páduait és így tovább, ami képtelenség.

De nem lehet egy kaptafára vonni az egész lötenyésztést azért sem, mert az igények községenként más- és másfélék és a vásárlók igényei is különbözök. Jöhet egy külföldi lövásárló bizottság az országba és nagy áron vásárolja a lovakat, de csak egy vidéken. Miért esik el a másik vidék az előnyös vásárlásoktól? Csak azért, mert ott nem az a lönyag van előírva tenyésztésre, mint a külföldi vásárlóknak kell. A hadsereg részére sem kell a lipizzai, legfeljebb egyféle célra, de már nehéz ügyülónak, trén számára nem fog megfelelni. Ezért jönnek azután a zugszerű forgalomba, mert ha nincs a kisgazdának kedve — mert céljainak nem felel meg — olyan ménnel fedeztetni, mint engedélyezve van, elmegy kancájával messze tájakra és ott titokban befedeztetni megfelelő ménnel lovat, miutseha hogy a rákényszerített ménnel fedeztessen.

Városokból pl. nem lehet a nehéz lovakat kitiltani és van ott mindenféle lö, aki töltyent tartani és tenyészteni akar, hogyan lehet akkor éppen csak a vidéket guszba kötni?

A lötenyésztéssel tehát meg kell szüntetni és vissza kell térni a háború előtti lötenyésztési rendszerre, közzé mindenüvé löbbféle mént és megadni minden lötenyésztőnek a jogot ahhoz, hogy azzal a ménnel fedeztessen, amelyik céljainak megfelel.

alsóöri Farkas Géza.

A fentiekben elmondott vélemény igazsága sok tekintetben tagadhatatlan. Csúpan az a kérdés, melyik érdekeltég szempontjából van igaz a cikknek?

A közzényésztés érdeke föltétlenül megköveteli, hogy a hidegvérű mének szabad használatát az erre kijelölt tenyészkerület területére korlátozzák, ha kell, akár törvényes eszközökkel is, mert ha ezt nem tesszük, akkor végleg hitelet vesztí a híres magyar félvér típusoknak az egész világon elismert tenyészése. Hiszen az erre vonatkozóan fennálló törvényes rendelkezések senkit sem akadályoznak vagy korlátoznak meg abban, hogy saját ménjével akármilyen fajtához tartozó lovakat tenyészten. A baj csak ott rejlik, hogy az államhatalom nem bocsáthatja teljesen szabadjára a hidegvérű lötenyésztéssel párhuzamosan üzött össze-vissza keresztesztést az egész csonka ország területén, mert ezzel maga az országos lötenyésztsi közhatalom rohamlépésekkel mozdítaná elő a már-már ugyis hitelet vesztini kezdő magyar félvértenyésztsi végleges elértéktelenedését.

Amde nem így áll a dolog a lipizzai lö tenyésztsével. Ennek a jellegnek a tenyésztsét igazán nem lenne szabad valamely határozott területre korlátozni, ezzel nuntegy rákényszeríteni a gazdasági igazsá tekintetében amugy sem gyámolított kistenyésztső arra, hogy bizony ilyen, a kisgazdaságban nem rentábilis tenyésztsirányt kövessen, amikor megfelelő hegyvidékünk sincsen. Az apró és könnyű lipizzai és arab, vagy a hasonlóan jelentéktelen gazdaságmechanikai élő erögyépeket képviselő túlfinomított apró és könnyű angol félvér méneket sem lenne szabad tehát, hogy a közzényésztésre bocsássák, mert azok nemzetgazdasági szempontból több kárt okoznak a közzényésztésben, mint hasznöt. Világos dolog tehát, hogy a mai Magyarországon a lipizzai tenyésztskerület eröltetése csak káros a közzényésztés szempontjából és hogy nagyszámú filigrán és vézna arab és angol félvér állami mének közpénzen tartása és túlzott számban való előállítás szintén a leghatározottabb esékkenlésre vár, amely téren máris igen számottevő lépések történtek.

Az egységes irányú tenyésztsésnek, a tájfajták és típusok létesítésének és a minőségi produkcióknak gondolata — amelyeket csak a tenyésztskerületek fenn tartásával lehet megvalósítani — mindezek ellenére föltétlenül helyes és egyes területek helytelen be-

osztása, vagy oda nem való fajták eröltetése miatt nagy hiba volna a helyes alapelveket feladni. Olyan vidékekröl, ahol a megállapított fajta megfelel, nem is érkezik panasz, ezt löleg csak a lipizzai számára előírt vidékek tenyésztsötöl lehet hallani. Az orvoslást tehát a helyes alapelvek megfelelő gyakorlati alkalmazásában kell keresni.

Rovatvezetö.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezetö: dr. Dörner Béla.

Téli sertéshizlalás Pekk adagolásával.

A fenti címen folyó évi szeptember 15-én a „Közlelek” hasábjain a Pekk etetésével elért eredményekről szóló értékes hízlalási kimutatásokkal ellátott cikk jelent meg. A cikk íróját kiváló gazdatekintélynek tartom és ez érzéseimböl származó nagyrabecsülésem hangoztatása mellett felkérem, engedje meg gazdakerék címén, hogy közleményére észrevételeimet megtehessem.

A nevezett cikk nagy gondnal, pontossággal és a hízlalás menetét teljesen áttekinthetően, két kimutatást közöl. Az egyik 210 darab egészséges lábú, 65-7 kg darabonkinti súlyú induló, a másik pedig 33 darab 90-8 kg darabonkinti súlyú induló rosszlábú angolkörös (?) sertés hízlalására vonatkozik. Ez utóból Pekk adagolása is fel van tüntetve. A közlemény arról igyekszik meggyöztetni, hogy a Pekk adagolása nemcsak hogy meggyöztította a sánta sertéseket, hanem igen nagy anyagi előnyvel, a vele párhuzamban hízó egészséges lábú sertéseket is tulszárnyalta a takarmánykihasználás terén.

Ez a takarmányértékesítés május hóban, tehát abban az időszakban, amikor a sánták hízlalása elkülönítve indult, a tengerérték után 3-78% június hóban 0-73% a sánták javára, július hóban az egészségesek javára 0-2% és augusztus hóban megint a sánták javára 0-1% eltérést mutat.

Gyakorlati szemmel vizsgálva, nem merem ezt a jobb takarmánykihasználást, nem merem ezt az első hónapban mutat figyelembe vehető eltérést, a Pekk javára könyvelni. Nem pedig azért, mert meggyöztődésem szerint a sánta sertések elkülönítésükig a falca között gyötrődtek, kiürültek, hogy úgy mondjam nagy apadóval, tehát „for”-ral kerültek az összehasonlító, külön hízlalásra. Elkülönítve már a fáradalmasabb, a körütekintőbb gondozás mellett zavartalanul a vályuhöz juthattak. A lábántalom javulásával kapcsolatban több takarmányt fogyasztottak, ennek következtében az emésztőszervek újból kitágultak, megteltek és az első hónapban behozták a korábban elvesztett súlypádatást (május 1-én a törzsfalca darabonkint 100-8 kg, a sánta csapat darabonkint 10 kg-mal könnyebb, 90-8 kg súlyú tüntet fel), amit én hamis súlynak szoktam nevezni.

Minden kétséget kizáróan érdeklünkben álló volna annak megállapítása, hogy a sánták gyógyulását a Pekk idézte-e elő? A látszat és mellett szól. Hízlalók előtt ismeretes és már gyakori megfigyelés az, hogy a tél alatt lesántult sertéseket, Pekk adagolása nélkül is, elkülönítve, takarmányváltoztatással, türelmesebb gondozással, a melegebb, napos idők beállításával, sikerült talpra állítani, azokat ki is hízlalni. Feltűnően láttuk és sikeresen a kőbányai milimárcnál, akik nagyon szivesen vették meg — igaz, hogy olcsón — az ilyen „lezsugorodott” süldöket, amelyeket más koszt, megfelelő gondozás és kedvező időjárás mellett eredménnyel javítottak fel.*

*Több esetet tudok, hogy megcsökött, angolkörös, patkánykínésű, girhes malacokat és süldöket a nagytenyésztső úgy mentett meg az elpusztulástól, hogy eselédeknek adta oda majdnem ingyen. Azok odahaza langgos moslékkal és ételhladékkal pár hónap múlva úgy feljavították, hogy nagy részük teljesen helyreállott, sőt több egészen jó minőségű állattá lett.

Rovatvezetö.

A Pekk-féle kísérleteknek a legnagyobb pontossággal való továbbfolytatását helyénvalónak találom, mert más oldalról is vannak kedvező megfigyelések. Ha ahhoz megfelelő beállítás anyagom lesz, ugy nagy ügyszeretettel én is beállók a kísérletezők közé. Azonban megtevesztőnek és értéktelennek tartom az olyan párhuzamos kísérletet, ahol a Pekk-lel etetett lesántult sertések csak egészséges falcával vannak szembeállítva. A kísérlet indulásakor egy kontrol-csapatnak a sánták közül is ki kell arányos mennyiségben és minőségben kerülni és azonos elhelyezés, takarmányozás és ápolás mellett kell a versenynek megindulnia. Eltérés csak abban lehet, hogy a sánta ellenörző csoport Pekk-et nem kap. Beszedés és meggyöztő eredményeket csakis az ilyen kísérletektöl várhatunk.

A közlemény címébe a „téli” szócska nem tudom tévedésből, vagy nyomdahibából került-e, mert a közzét hízlalások március hó 2 és augusztus 25 között zajlottak le, amely periódus a legeszményibb nyári hízlalásnak nevezhető.

„Pekk alkalmazása a 33, illetve a 31 darab sertésnél nettó 1075-04 pengőtl eredményezett”, mondja a közlemény. E száncziós siker a következő téves számtani beállítás révén jött létre.

Május 1-én a 31 drb sertés beállításí súlyja 2857 kg volt. Ugyanekkor 2 drb „kényszer” kg-kint 1-25 pengőrt lett értékesítve. A cikkröl ezt az egységárat veszi fel a 31 drb sántára, mint beállításí egységárat. (Ez rendben van.) A kihízlott sertések augusztus 5) hóban 1-68 pengővel értékesültek. A beállításí ár és az értékesítési ár közötti 43 filléres árkülönbözést a Pekk javára írja, amelyből csak a Pekk beszedési értéke jön levonásba és így tényleg kihozható a fenti összeg. Szerény véleményem szerint ill igen nagy a tévedés, ez így nincs rendben!

En azt hiszem, hogy a Pekkert forgalomba hozó gyár is tiltakozna az ellen, hogy a tavasszal Pekk kezeléssel fogott sertéseknél a sikert az döntse el, hogy mikép alakul az augusztusi hízlott sertés ár. Mi lett volna az eredmény akkor, ha augusztusban véletlenül a hízó ára csak 1 pengő kg-kint (1906., 1908., 1913. években voltak jerevávárosi napok, amikor a prima zsírserítés ársúlykilogrammonkénti ára 1 aranykorona alatt is jéggzett).

Ezzel a gondolatmenettel és fordított eséllyel a Pekk nagy kárt okozó hatását tudnánk levezetni, mert azt mondhatnánk, hogy a Pekk a 2857 kg beállításí súlynál kg-kint 25 fillér, azaz 714-25 pengő — a Pekk ára, 153-47 pengő, összesen 867-72 pengő kört okozott annak ellenére, hogy a löbbántalmakat elhárította. Véleményem szerint egy takarmány vagy gyögyöszert hasznos vagy haszontalanul kell tütni alapon — hónapok múlva bekövetkező könjunktúraéti eshetőségektöl függően — elbíralni nem lehet.

Ha már mindenenon pénzértékben öhajjuk kifejezni az adott esetben a gyögyüds előnyét, ugy ez szerintem csak az a különbözet lehet, ami a két kényszereladott 1-25 pengős ára és a májusi 1-40 pengős sovány sertés ár között mutatkozik, azaz kg-kint 15 fillér. Ez a küönbözöt 2857 kg összes súlynál 428-55 pengőt tesz ki, amelyből még levonandó a Pekkért kifizetett 153-47 pengő, tehát maradna az 1075 pengő helyett 275 pengő. Csakis ez közelíti meg a tényleges helyzetet, mert hiszen májusban némi árkülönbözöt révén a sánták kieserélhetök lettek volna egészséges, korrek süldökre. A gyögyulás javára csakis ez az árkülönbözöt számítható fel.

E kérdésben egyelőre csakis az tisztázandó, hogy a Pekk adagolása elejét veszi-e, illetve gyögyüdti-e a „zsugorodást”. Ha ezt sikerül kézenfekvően megállapítanunk, akkor keresni fogjuk — de helyes számtással — annak pénzbeli előnyét is.

Csáky Ferenc.

Fentes Ujdonság! A szeszgyártás kézikönyve
rta: Dr. Herics Tóth Jenő és Osztrovsky Antal
720 oldal, 143 ábra, 100 táblázat. Füzve 32 P, illetve 36 P.
"Pátria" r.-i könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői út 25. szám.

VETÖMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 Budapest, V., gróf Tisza István-utca 2., félemelet
 Telefon: Aut. 822-36 Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR Táviratoim: Nemesmag

Eredeti nemesített Székács-féle fagyálló őszi árpa,
 „ Székács-féle buza,
 „ Fleischmann-féle sziki buza- és
 „ Fleischmann-féle rozs-

vetőmagvakra előjegyzéseket elfogadunk.
A szállításokat az előjegyzések sorrendjében eszközöljük.
Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldjük!

Az ideai svájci tehén- és üszöbhozatal.

Az ideai kiválóan sikerült svájci bikabehozatal követően a földművelésügyi minisztérium a beérkezett igénylések kielégítésére előhasi üszök és fiatal tehének behozatalát is elhatározta. A részben uradalmak, részben pedig kistenyésztők által igényelt üszök és tehének behozatalát is *Békessy Jenő* miniszteri tanácsos irányította, akinek a társaságában szeptember 17-én Svájcba utaztak *Brokés Rezső* és *Gallner Elemér* m. kir. gazdasági főfelügyelők, *Biró Sándor* m. kir. gazdasági felügyelő, vitéz *Poroszló Károly* a Somogy megyei Gazdasági Egyesület titkára, *Nemestóthy Szabó Tivadár* földbírtokos, *Szabó András* községi bíró és *Vas Lajos*, a Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R.-T. igazgatója.

Az igényelt üszöket és tehéneket, valamint a még pótlólag kért bikákat csak fáradságos és nagy jártékosítást megkövetelő hazai útján lehetett beszerezni. *Békessy Jenő* avatott és gyakorlott keze ezt a nehéz feladatot az ideig elismerésre méltóan oldotta meg. A legkiválóbb svájci tenyésztőknek otthonukban való felkeresésével és az így rendelkezésre álló gazdag választékból való gondos kiválogatással úgy mennyiség, mint minőség tekintetében is sikerült az igényeket kielégíteni. A vásárlásoknál, különösen az alkudozások terén, értékes segítő társnak bizonyult ez alkalommal is *Vas Lajos*, akinek közreműködése a magyar tenyésztők részére sokszor lényeges anyagi megtakarítást biztosított. Ezenkívül előnyösen befolyásolta a vásárlás eredményét az a körülmény is, hogy az alpesi legelőkről lejáró állományban mások még nem válogattak és így az idejében jelentkező magyar tenyésztőknek módjukban volt az érintetlen anyagból vásárolni.

Az ideai első bikabehozatalnál elért árakhoz hasonlóan a mostani vásárlásnál is az árak általában megfelelőek a múlt évi árszínvonalnak. A behozott további 21 darab bikának és bikaborjának az átlagára 2100 svájci frank volt, a 124 darab hasas tehénét és előhasi üszőjét pedig 1650 pengő átlagára fizettek. A legjobb tehén ára 2420 frank volt, míg a legalacsonyabb ár 1200-1400 frank körül mozgott. A most pótlólag behozott bikák ára természetesen az első behozatál árai alatt maradt, mivel a nagy bikavásárok lezajlásával az érdemleges kereslet is megszűnt. Az uradalmak részére vásárolt tehének és üszök átlagára a jobb minőségűnek megfelelően 1920 frank volt. A behozatal költségeit lényegesen csökkentette, hogy a vasuti szállítást Budapestig a svájci kormány vállalta.

A tehének és üszök közül 8 drb-ot vásárolt *Székely Antalné* grófné pésteli uradalma, 6 drb-ot a *Nemzeti Múzeum „Apponyi Sándor gróf”* alapítványi uradalma, 2 drb-ot *Almásy Sándor* főispán, 2 drb-ot a nagykapornoki apátság uradalom, 8 drb-ot *Mócsény község*, 5 drb-ot az orosházi kistenyésztők, 1 drb-ot *Hász Henrik* műcsafai tenyésztő, 1 drb-ot *Mónus Imre* hódmezővásárhelyi kistenyésztő, 25 drb-ot a baranyamegyei, a többi pedig a somogy megyei gazdasági felügyelőség hozta be, részben uradalmak, részben kistenyésztők számára. A bikák közül egy-egy darabot vettek *Berevics János* és *Galgóczy Géza* földbírtokosok, *Orosháza, Újmarosok* és *Mócsény* községek *Paulovits János* orosházi kistenyésztő, 9 darabot a somogy megyei és 6 darabot a baranyamegyei gazdasági felügyelőség.

A Somogy megyébe került állatok közül a kistenyésztőkön kívül *Rubilo Zichy* Iván báró követ 4 üszőt és 1 bikát, *Biró István* 1 bikát, *Hertelendy Andor* 4 üszőt és 1 bikát, *Nemestóthy Szabó Tivadár* 10 üszőt és 1 bikát, *Samitek József* kamarai alelnök 1 tehénét, *Halmos Imre* 5 üszőt és 1 bikát, *Holly Sándor* 2 üszőt, *Szirtes Sándor* 3 tehénét és 1 bikát vásárolt. A Svájból behozott tehének és üszök, valamint a másodízben vásárolt tenyésztőbikák október hó 2-án érkeztek meg jó állapotban Budapestre, ahol azokat az országos tenyész- és haszonállatvásártelepen a

földművelésügyi minisztérium részéről *Mayer János* miniszter, *Prónay György* báró és *Mayer Károly* dr. földművelésügyi államtitkárok és *Licht Károly* h. államtitkár tekintették meg, akik a behozott állomány jó minősége felett teljes elismerésüket fejezték ki. Ugyancsak nagy tetszéssel szemlélték meg a megérkezett szimmentáli csoportot *Jeszenszky Pál* udvari tanácsos, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete alelnök-vezérigatója, *Wellmann Oszkár* dr. állatorvosi főiskolai tanár, *Batta Sándor* m. kir. gazdasági főigazgató, *Konkoly Thege Sándor* dr., az OMGE főtitkára és több érdeklődő tenyésztő.

A behozott csoport megtekintésénél általában megállapítást nyert, hogy a magyar szarvasmarhatenyésztés ez alkalommal is értékes vérfrissítőt és javító svájci tenyészanyaggal gazdagodott. A bikák között különösen tetszett a *Biró István* somogy megyei és a *Berevics János* pest megyei tenyésztele részére vásárolt két bikaborju. A tehének és üszök erős csontozata általában nemes, jó tejelékenységű igéző küllemmel és könnyű fejfel párosult. A testnagyság és színeződés tekintetében a tehének és üszök igen jó kiegyenlítettséget mutattak és a tenyészállatvásárlási állásokban egy-egy jól kitenyészett tehénhezét benyomását keltették. Kondíció tekintetében valamivel gyengébbek voltak az előző éveken behozott állatoknál, mivel az utolsó legeltetési időszakban az Alpsebekben nagy szárazság volt.

Az ideai üsző- és tehénbehozatal, amelynek sikere *Békessy Jenő* rátermettségét és odaadó lelkes munkásságát dicséri, feltétlenül nyeresége a magyar szarvasmarhatenyésztésnek anélkül, hogy a hazai tenyésztők értékesítési lehetőségeit sértené, hiszen egyes rendkívüli esetektől eltekintve, telivér szimmentáli üszöket ma még egyáltalán nincsen kínálni. További nyereséget jelent szarvasmarhatenyésztésünk számára, hogy az összes behozott tehének és üszök 300-500 svájci frankos jótállás mellett vehetők és így a hasban behozott bikák a jövőre nézve egy bikabehozatalt helyettesíthetnek, aminek különösen arra az esetre van nagy jelentősége, ha a svájci határnak vágomarháink előtt való további lezárása a svájci tenyészállatbehozatalnak szünetelését vonná maga után.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Ebben a rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szereksztől üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők; hirdetési, lapreklamálási, cinnváltoztatás stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

A csicsóka takarmányozása és téli eltartása. 13. sz. kérdés. Rendelkezésemre fog állni nagyobb mennyiségben csicsókagumó. Kérem ennek használhatóságát lehetőségeit takarmányozási szempontból részletesen közölni. *M. H.*

Felelet a 13. sz. kérdésre. A csicsóka tápláló értéke az olyan burgonyáéval egyezik, amelyben a szárazanyag mennyisége 18% körüli. Száz kilogramm csicsóka takarmányértéke kevéssé 16 keményítőértékű és ebben 0.6% az emészthető fehérje. Rendszerint annyit ehetünk belőle, mint a burgonyából. Nagyobb mennyiség adagolásától tartózkodni kell, mert az hasmenést okozhat és kedvezőtlenül hat a tej minőségére. Lóval, szarvasmarhával és juhjal, sőt sertéssel is felhasználható és szecskával keverve nyersen etetjük a csicsókat, bár sertések részére egyesek főzését ajánlják. A szecskák természetesen elmarad. Miután a földből kiszedett csicsóka hosszabb ideig nem tartható el, rendszerint csak néhány napi szükségletre elegendőt szednek ki egyszerre és ezt addig folytatják, amíg a fagy a kiszedést meg nem akadályozza. Miután a téli fagy a talajban maradt gumóknak nem árt, a visszamaradt részt tavasszal szedik ki. A kiszedés után érdemes a csicsókaföldekre

sertéseket kihajtani, ami — igen zord idő kivételével — egész télen át is történhetik. Előzőleg öszkor a földfeletti szárat levágjuk és összegyűjtjük, mert a birka a szár levélzetét igen szívesen fogyasztja. Figyelembe veendő azonban, hogy tavasszal a csirázó gumók, a burgonyához hasonlóan, mérgező hatású anyagokat tartalmaznak, amelyek azonban eltűnnek, mielőtt levelek képződnek a száron. A csirázás megkezdésével a legeltetést tehát be kell szüntetni. Ha azonban öszkor mégis kiszedték volna az egész csicsókatermést, úgy tekintettel arra, hogy eltartatósága a burgonyáénál és répáénál kisebb, az prizmázás helyett besavanyítás után konzerválandó. *W. I. dr.*

Mezőgazdasági versenytermelés és természetes víziutaink.

Termésünk értékesítésénél igen fontos az, hogy idejében és a legkisebb szállítási költséggel terhelten jelenhessünk meg a fogyasztó országokban. A szállítási szempontjából fokozottabb jelentőséget kell tulajdonítanunk természetes vízi utainknak. Magyarország természetes vízi utai, különösen a Tisza partjain elterülő mintegy 3-4 millió kat. hold kiterjedésű mezőgazdaságilag művelhető terület szempontjából, óriási előnyt jelentenek.

A rendelkezésünkre álló 932 kilométer hosszú természetes dunai és tiszai víziutak révén — amelyből 500 kilométer hajózható rész a Tiszára, 432 kilométer pedig a Dunára esik — bekapcsolódhatunk Európa és Kis-Ázsia ellátásába olyan módon, hogy az ottani piacok közlekedési útjait szolgáló 2379 kilométer hosszú dunai és 680 kilométer hosszú tiszai hajózható vízi uton keressük felterményeinket a fogyasztó országokat. Ilyen módon elérhető lenne az, hogy a víziutak közelében gazdálkodó termelők terményeikért sokkal magasabb árat kapnának a drága, vagononként 200-600 pengőre rugó vasuti szállítási költségekkel q-kint mindössze pár filléres önköltségi, szállítási kiadással terhelten jelenhetnének meg az exportpiacokon. A vagononként megtakarított 200-400 pengő fuvardíjkülönbözet biztosítaná a termények exportlehetőségét.

A Tisza folyam Vásárosnamény-Szeged közötti 500 km hosszú folyamrésze mellett elterülő 3-4 millió katasztrális hold mezőgazdasági művelés alatt álló terület terményeinek, amelyből exportcélra 60-80,000 vagon számíthatunk, vízi uton való szállítása esetén óriási összeg takarítható meg. Különösen nagy lehet ez a megtakarítás, ha a hajón való szállítási költségeit önköltségi áron számítjuk. Összehasonlítás céljából közlöm a vasuti és a hajózási vállalatok díjtételeit, valamint a hajón való szállítási önköltségi áron számított szállítási költségeit.

I. Vasuti szállítási díjtételek:

1. Budapest-Hegyeshalom, 208 km távolságra 1 q szállítása 1.95 pengőbe,
2. Szolnok-Hegyeshalom, 297 km távolságra 1 q szállítása 2.33 pengőbe,
3. Budapest-Passau (magyar vasuti rész 208 km) 1 q 3.20 pengőbe,
4. Debrecen-Simbach (magyar vasuti rész 418 km) 1 q 4.05 pengőbe kerül, amely vasuti díjtételekhez hozzá kell még számítani a vicinális vonalakra eső szállítási fuvardíjakat, kövezeti-, mérleg-, kezelési-, vám-díjakat és a különböző illetékeket, amelyek mind nagy mértékben drágítják a vasuti szállítási költségeit.

II. Magyar hajózási vállalatok szállítási díjtételei:

1. Szolnok-Wien, 1041 km. távolságra 1 q szállítása 2.08 pengőbe,
2. Szolnok-Regensburg, 1491 km. távolságra 1 q szállítása 3.11 pengőbe kerül.

III. Hajón való szállítás költségei saját kezelés esetén.

1. Tokaj-Tiszafüred, 240 km. távolságra 1 q szállítása 11 fillérbe,

MÉSZNITRÓGÉN

19-20% nitrogén- és kb. 60% mésztartalommal
a legolcsóbb és hazánkban legjobban bevált
nitrogénműtrágya.

MÉSZNITRÓGÉN

NITROGÉN

„NITROGÉN” MŰTRÁGYA ES VEGYIPAR R.-T. * Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!!
BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 1. SZÁM.

nk kat. holdankint... terület nagyobb terjedésbe összesen csak... bnekn.

lyenint már meg... agot nagyon meg... isonyok maradtak... sok vidéken his...

betakarítása a leg... nyel befejeződött... A vöröshagyma... A bab szedését... A káposzta... A krumpli... A kukorica... A szőlő... A gyümölcs... A zöldség... A hús... A hal... A tej... A kenyér... A kenyérszén... A szén... A kőolaj... A gáz... A víz... A hőenergia... A villamosenergia... A szállítás... A kereskedelem... A pénzügy... A közlekedés... A kultúra... A sport... A szórakozás... A egészségügy... A oktatás... A tudomány... A művészet... A vallás... A politika... A gazdaság... A társadalom... A környezetvédelem... A nemzetközi kapcsolatok... A béke... A háború... A szociális ügyek... A szociális igazságtétel... A szociális biztonság... A szociális jólét... A szociális igazságtétel... A szociális biztonság... A szociális jólét...

álalában közepes... mése gyenge. Sok... ősi ábrák és ábr...

porászati kerületi... a következő... fejlődésére és ér... kedvező lévén, az Alföldön meg... beérés lassabban... mivel az éjszakai... rós dert is jelen... időben mennyi... dődi becsülési... bogycok az utóbbi

hez. ottunk lapunkra... előfizetőinket... évvel lejárt, 77. számához... több beküldeni... ldésében fenn... jtetési díjat... azok részére

gyanazon a... n a lap jár. 28 pengő 18 " 0 " 0 pengő 1 " 6 " előhivatal.

dragomiresti... éves korában... földművelés... erdőmértő... Lehmann Béla... őrdöntanó... Dzsó magyar... ó arácsosa... égügyi tan... Kakas Odón... János főrdő-

ni R.-T. 5530

tanácsosi címmel felruházott magyar királyi erdőtanácsos magyar királyi főerdőtanácsosokká nevezte ki. A „Futura“ gabonavásárlásai. Az ország több részén ismételt felmerült a panasz, hogy a gazdák megfelelő áron nem tudják értékesíteni. A „Futura“ a nehézségek közötti rendelkezéséhez képest készségi siet a gazdaközösség szolgálatára. Mindazonok a helyeken, ahol beszervezték OKH vagy Hangya szövetkezeti bizományosai vannak, a legkisebb tételeket is a mindenkori napi tőzsdei árból kiszámított helyi áron árveszi a termelőtől és a gazdáknak a nyomott világgiazi árak és nehéz értékesítési lehetőségek mellett is igyekeznek a lehető legelőnyösebb árat biztosítani. Azokon a helyeken pedig, ahol még szövetkezeti bizományosai nincsenek, abban a formában áll a gazdaközösség szolgálatára, hogy az olyan gazdákat, akik gabonájukat eladni szándékoznak és legalább vagonon tételben tudnak egy állomásról szállítani, közvetlen felajánlás útján veszi meg a terményeket, míg kisebb termelőkötől eladásra szánt gabonafeltelegeket olyan módon hajlandó megvenni, hogy ezek tömörülve legalább vagon tételben ajánlják fel készletüket és a Futura mindkét esetben a felajánlott gabona minősége szerint a budapesti tőzsdei vagy a határvizonylatnak megfelelően csak a fuvar és a tényleget költségek levonása után mutatkozó napi árat fogja a gazdáknak fuvarlevél-masodlat ellenében vagy közvetlenül, vagy pedig az illető községben levő hitel- vagy fogyasztási szövetkezet útján folyósítani. Ugyanígy módon a „Futura“ a gabonán kívül már most morzsolatlan állapotban szemes tengerire is folyósít előleget és pedig 9-kint ezidőszert 10 pengőt és az így előleget tengeri a jövő év március vagy április havában, az akkori tőzsdei árakon kerül átértelre.

Az OMGE válságstatisztikai adatgyűjtése. Lapunk mai számanak mellékletében folytatottan közöljük az OMGE tavalyi válságstatisztikai adatgyűjtése felkutatott adatainak eredményeit. Olvasóink szives figyelmét újból felhívjuk a sorozatosan közzeleendő mellékletek megőrzésére. Az adatgyűjtés közlését lapunk folyó évi augusztus 29-i számában kezdtük meg, amelyben bevezetés cím alatt a válságstatisztikai adatgyűjtés előzményeit ismertettük. A részletes eredmények során aztán közöljük az I. számú táblázatot, amely a megvizsgált gazdaságok általános helyi viszonyairól nyújtott tájékoztatást. A II. számú táblázat a megvizsgált gazdaságok több terményeinek I. kat. holdra vonatkoztatott átlagtermését ismertette, a III. számú táblázat a megvizsgált gazdaságok egész kiterjedését és művelési ágak szerinti megoszlását tüntette fel. A IV. számú táblázat „A szántóföld kihasználása“ cím alatt azt tüntette fel, hogy a megvizsgált gazdaságok az 1928/27. gazdasági évben a művelési növények melyik csoportját és milyen arányban termelték. Az V. számú táblázat az állatállomány nagyságáról, megoszlásáról és trágyatermeléséről nyújtott képet. A VI. számú táblázat a megvizsgált gazdaságok kézimunka- és kezelési költségeit mutatta ki a munkabérek különböző nemei szerint, számiásba véve a készpénz, valamint a természetbeni béreket is. Felhívta végül a természetbeni béreknek az összes kiadásokhoz való viszonyát. Mai számunkhoz a VII. számú táblázatot csatoljuk, amely a „Tőkék aránya“ cím alatt a mezőgazdasági üzemekbe fektetett tőkék nagyságát I. kat. holdra és egymás közötti arányt százalékos viszonyzatokban kifejezve tünteti fel. A tőkeviszonyok minél behatóbb megvilágítása céljából a táblázat a földek értékét a forgalmi és a kataszteri hozzáadéki érték szerint is közli, ugyancsak az egyes tőkecsoportok arányát is mindkét földértéknek megfelelően tünteti fel. Következő számunkhoz az egyesített VIII. és IX. táblázatot fogjuk csatolni. Ezek a táblázatok a gazdaságok készpénz bevételeit és készpénzkiadásait mutatják, a bevételeket a főbb bevételi források és a kiadásokat a főbb kiadási címek szerint részletezve. Az átlagok ezenkívül az összes bevétel és kiadás százalékában ezeknek egymás közötti arányát is feltüntetik.

A nagykörsi m. kir. téli gazdasági iskola tanulóinak érzaró kiállítása szeptember 29. és 30-án volt s azt a földművelésügyi miniszter nevében Kégl János dr. földbírtokos, az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács tagja nyitotta meg, aki Szentek Dzsó földművelésiskolai igazgató meglehetősen szavaira válaszoltva, lelkére kötötte a gazdáknak, hogy a válságos gazdasági viszonyok fokozott tevékenységre serkenték őket, igyekezzenek szorgalommal, szaktudásuk gyarapításával s a jobb jövőbe vetett hittel leküzdeni a rájuk sulyosodó akadályokat. Elismeréssel említezt meg az iskola eredményes működéséről s annak támogatására buzdította a gazdákat. A szép kerti és mezőgazdasági terményekből izlésesen összeállított kiállítás megtekintésénél Bercsós János földbírtokos elnöklele alatt megalkant bírói bizottság a kiállítókat a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület elismerő oklevelével, a Nagykörsi Gazdasági Egyesület, az iskola ifjúsági gazdaköre és magánosok által felajánlott gazdasági gépekkel és könyvekkel jutalmazta. Dáiban a miniszteri kiküldött tisztelőre rendezett ebédről táviratilag

üdvözölték Mayer János földművelésügyi minisztert és a minisztérium szakoktatási ügyosztályának vezetőit. Törzskönyvi bírálatok a kiseri és a bábolnai méneshirtokon. A Győrvidéki Szarvasmarhatenyésztő Egyesület bírálatbizottsága október hó 1-én a kiseri magyar királyi állami méneshirtok tarcsi telivér-szimmentáli tenyészetében október hó 5-én pedig a bábolnai m. kir. méneshirtok bábolnapuzsai telivér-szimmentáli tenyészetében tartott törzskönyvi bírálatot. A törzskönyvi bírálatokon megjelentek az Országos Törzskönyvelő Bizottság részéről Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanár, Mesterovits Iván m. kir. gazdasági főfelügyelő, tejjgazdasági miniszteri biztos, Konkoly Thege Sándor dr. OMGE főtitkár és Batta Pál OMGE segédtitkár, a Győrvidéki Szarvasmarhatenyésztő Egyesület részéről Kövy József és Pazár Géza dr. m. kir. gazdasági felügyelők, Wegmann Erik m. kir. gazdasági felügyelő, igazgató és Galatzer Walter titkár, továbbá Kuppis Gyula uradalmi jószág-felügyelő és Raft Pál a Sopronmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület igazgatója. Az érdekelte méneshirtokok részéről jelen voltak Batta Sándor m. kir. gazdasági főigazgató, Molnár Iván m. kir. gazdasági főtanácsos a bábolnai és Thaly Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos a kiseri méneshirtok jószágigazgatója. A kiseri méneshirtok tarcsi tenyészetének bírálatánál általános elismerést érdemelt ki a tehének tömeges teste, erős esonozata, jó kondíciója és különösen az utolsó évben elért tejelési eredmények. A tehénészet napi tejési átlaga általában 15 és 16 kg között mozog, de több tehén napi termelése a 30 kg-ot is meghaladja és az éves tehénészeti átlag megközelíti a 3500 kg-ot. Általában örömmel lehetett megállapítani, hogy a kiseri telivér-szimmentáli szarvasmarhatenyésztés nagy fejlődésben van. A bábolnai méneshirtok nagy múlttal és országos hírnévvel rendelkező tenyészetében szintén tetszéssel találkoztunk a tehének nemes fajtajellege és jó esonozata. A régebben hosszú lábú bábolnai típusal szemben örvendtes lejtősdét jelent, hogy különösen a fiatalabb tehének már rövidebb lábúak és a melkas mélysege és dongásága tekintetében is megfelelnek a kívánalmaknak. A tehének külső megjelenése jó tejelő képességet ígér és bővebb takarmányozással a tejelés terén is bizonyára nagy eredményeket lehet elérni.

A Husserlőtenyésztők Országos Egyesülete október hó 6-án törzskönyvelte Biedermann Lure báró alnámelki nagybirtokos szentantoni husserlőtenyészetét. A törzskönyvelő bizottság elnöke enesei Dörner Béla, tagjai Darvas Ferenc homokszentgyörgyi nagybirtokos, Madár Lajos, Madár Gyula keresztelgeti földbírtokosok és Kenessey Béla, a H. O. E. ügyvezető igazgatója volt. A törzskönyvelő bizottság 17 darab kocát és 2 darab kánt vett fel az országos törzskönyvbe, az előzően megjelölt teljesítmény szerint való kiválasztás után. A tenyészet a lukafai szőlőhegyen minden más állattól teljesen elkülönítve fenyérdőben fekszik, e szempontból egyike országunk legideálisabban elhelyezett tenyészetének. Islatóí Loochow-rendszerűek. A törzskönyvelést megelőző napon enesei Dörner Béla és Kenessey Béla megtekintették Darvas Ferenc homokszentgyörgyi nagybirtokos a legutolsó angol import alkalmával érkezett kocaát. Az állatok a hosszú angol utat teljesen kibíverték, gyarapodásuk elsőrangú. A kockák egyike már le is fűszott, 10 darab malcot ellett.

Mangalicatenyésztők törzskönyvi bírálat. A Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének bírálatbizottsága szeptember hó utolsó hetében tartott törzskönyvi bírálatot a sirci apátság előszállási nradalma ménesmajori és mélykúti széke mangalica tenyészetében. A bírálaton megjelent Wallner Endre, a méneshirtokok ny. m. kir. gazd. főigazgatója, Csáky Ferenc, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kobányai hízaló telepének igazgatója, Ötömösy Dező dr. egyesületi ügyvezető, az uradalom részéről Simmög Lajos és Rónay József kasznárok. A ménesmajori és mélykúti tenyészet jó fajtajellegével, szilárd szervezettel, homogenitásával, rövid, nemes fejalakulásával, jó törzshosszúságával, a lábak felső részének elismerést érdemlő izmoltóságával, alsó részének feszes és szilagrendszerével nyerte meg a bizottság tetszését. A bírálat eredményeképpen a ménesmajori tenyészetből 14 drb koca, a mélykúti tenyészetből 8 drb koca és 3 drb kan került pótlón a törzskönyvbe.

Ebékállítási és kutyaversenyek Nagykanizsán. Az Eb-tenyésztők és Ebkedvelők Dunántúli Egyesülete a magyarországi telivér kutyatenyésztő egyesületek szövetségével és a nagykanizsai Állatvédő Egyesülettel karöltve október hó 20-án Nagykanizsán a Zrinyi-sportpályán egynapos ebkiállítás és kutyaversenyeket rendez. Nevezni lehet mindenféle tisztavért ebet szépségversenyre, tascókat és foxterriereket borz- és rókatorkorék- és patkányfogó versenyekre, rendőr-, hadi és magyar kutyákat rendőrkutyaversenyre, vizslákat hemutatóra. Nevezési határidő október 15. Értékes tisztelődíjak és tenyésztő díjak kerülnek kiosztásra. Nevezési ivatek az egyesület (Szombathely, Erzsébet királyné-utca 34.) küld.

Helyreigazítás. A „Köztelek“ 80. számában az 1709. oldal első hasábjára felülől számított 24 sorába nyomdai hiba folytán értelemzavaró szó csúszott be. A „ratermelés“ szó helyett ugyanis helyesen rítanemlést olvasandó. — Ugyancsak a „Köztelek“ f. évi 80. számában az 1715. oldal középső hasábj felülől számított 15. sorában az „árpat“ szó helyett helyesen répat értendő.

A „Kotorékvadászat“ címmel hozagpótló és magyar nyelven első ilyen munka jelent meg József Ákos százados szakavatott tollából, 170 oldalon, 67 fényképpel és 3 táblazattal. Részletesen foglalkozik a dudavak életmódjával, kotorékaikkal, vadászattal, kotorékebe neveléssel, tanításával, használatával, a kotorékeversenyekkel, kotoréktenyésztéssel stb. A könyv megrendelhető József Ákosnál, Lenti, Zalamegye, minden könyvkereskedésben és a főbizományosnál (Bethlen könyvkereskedés, Budapest, Kálvini-ter 8.) Ára fuvar 3— P, kötve 10— pengő.

IDŐJÁRÁS.

Rovatvezető: Sároly Ferenc dr.

1929 szeptember.

A szeptemberi időjárás úgy a folyó, mint a jövő gazdasági év szempontjából fontos. Súlypontja azonban talán mégis inkább az utóbbin van, annál a szerepét fogva, amelyet az időjárás az őszi földmunkák, a szántás és vetés körül visz. Ebből a szempontból aszerint értékelni a gazdaságot, hogy mennyi esőt hozott és milyen volt a hőmérséklete.

Az utóbbi tekintetben bámulni való szélsőségeséget mutatott az idei szeptember, egyesítve magában a kánikulát és a fagyot. Első hat napja voltaképpen befejezése volt annak a roppant forró szakasznak, amely a Szent István után való egy pár nap kivételével már július huszas napjai óta tartott. E szakasznak szeptemberre eső része is még győtrően nagy meglepet hozott, amennyiben 6-ig minden nap az egész országban 30 C fok fölé szökött a déli meleg és többször 33-34 C fokot is elért. Az időváltozás 7-én következett be egy körülbelül 10 fokos hirtelen zuhanással. Gyakorlati értelemben ezen a napon állt be az idő az ősz. A hőmérséklet már csak két napon (10 és 15-én) öltött átmenetien nyárius jeleket, máskülönben pedig szinte észrevehetőenl aprón lefelé tartott. Szeptember 21-én már 20 C fok alá bukott a legnagyobb nappali meleg a déli órákban és legmélyebb állását a huszas napok közepe körül 13-16 C fokon érte el. Ezentul a nappali meleg újra lassu emelkedésbe fogott. Így a nappali hőmérséklet, éjjel azonban a lehülés sokkal kiadósabb volt s az időjárás ószrefordulása inkább az éjjeli lehülésben fejeződött ki. Szintén 7-én kezdődnek a hűvös és gyakran nagyon harmatos éjszakák. A hónap utolsó két-három napja hajnalán pedig az Alföld keleti harmadában és az északi hegyes vidéken általánosabban, másutt elszigetelten megjött az első dér. Csapadék dolgában a múlt szeptember országszerte nagyon szegényes. A Szent István napi országos esőnek csak az Alföldön lett folytatása augusztus 25-ig, a többi vidéken augusztus 21-től szeptember 20-ig tartott a csaknem teljes esőszünet, mert a 6. és 15-i részleges eső olyan csekély volt, hogy a fontos talajmunkák szempontjából nem jöhetett számba. Országos terjedelmű és egyáltalán bővíti esőt az egyetlen szept. 21-e hozott, de sajnos, ennek a bírálat kezdődnek sem volt folytatása, az eső még a hűvös napokon is teljesen megállt. Az eredmény az, hogy országos átlagban a normális 57 milliméter helyett csak 27 milliméter állt a mezőgazdaság rendelkezésére. A szeptemberi csapadékról országos áttekintést itt nyújtunk.

I. Dunántúli dombos vidék:

Table with 3 columns: County, Precipitation (Csapadék), and Deviation from normal (Elterelés a normális mennyiségtől). Rows include Baranya, Fejér, Győr, Moson, Komárom, Esztergom, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala.

II. Északi dombos vidék:

Table with 3 columns: County, Precipitation (Csapadék), and Deviation from normal (Elterelés a normális mennyiségtől). Rows include Abauj-Torna, Borsod, Gömör, Heves, Nógrád, Hont, Zemplén.

III. Alföld:

Table with 3 columns: County, Precipitation (Csapadék), and Deviation from normal (Elterelés a normális mennyiségtől). Rows include Bács, Békés, Bihar, Csanád, Arad, Torontál, Csongrád, Hajdu, Szolnok, Pest, Szabolcs, Ung, Szatmár, Ugocsa, Bereg.

Csővestengeri elhelyezésére göré bérbe kerestetik. Ajánlatot kér: Párczer Mezőgazdasági Árutorgalmi Iroda, Budapest, V. Honvéd-utca 38. szám. Telefon: Lipót 968-24.

Ha proteindus abraktakarmány- és mindenféle olajpogácsa-, valamint szárított répaszelet- és melasse-szükségletét úgy azonnali, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezességével fedezni óhajtja, egy forduljon Zwebner Jacques céghez, Budapest, V., Nádor-utca 28. Telefon: Automata 140-72

NYILTTÉR.

(M rovásban foglalásért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Mindenemű gyümölcs, takarmány (Gurunya, tépa- zset, új tengeri stb.), gyógynövény (kamilla stb.), napl 2-3 vagonnak szárítására és assalására alkalmas, 61 m² (4x16 vagy 8x8) alapterületen elhelyezhető, összesen mintegy 1000 m² szárítófelületű 6482

transportabilis
célú szakemberek által kifogástalan teljesítményűnek elismert, teljesen jókarrtan lévő, használt

aszaló- és szárítóberendezés
külön helyiségben is elhelyezhető hőfejlesztővel, exhausterrel, ventilátorral, esetleg üzemgéppel, igen olcsón eladó.

Érdeklődők iradják:
Dr. Neubauer Oszkár
Budapest, V. ker., Váci-ut 16. emelet.

Szőlőmust besűrítését
jutányos feltételek mellett elvállalja az **OCEAN Magyar Konzervgyár és Kereskedelmi Rt., Budapest, V., Gróf Tisza István-u. 3.** 6397

2000 kat. hold körüli kitűnő karban lévő haszonbérlet Dunántul déli részén kiadó
Ajánlatokat a kiadóhivatalba „6461” számra kérünk

Lenszalmát
(kicséppelt) **vesz** nagyobb tételekben **Kalmár Jenő,** Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 9. Telefon: 912-71 6485.

Tiszántul középirtok
felszereléssel vagy anélkül **eladó.** Értécsítések a kiadóba „Kedvező fizetési feltételek 6462” jellegre kérek

1000 és 2000 kat. hold körüli több, kitűnő karban lévő haszonbérlet felszereléssel vagy anélkül Somogy megyében kiadó
Válaszokat „Szeszgyár 6483” jellegre a kiadóhivatalba

TŐZSDE és KERESKEDELEM.

A tejpiac helyzete.
A hazai tejpiacon a szokásos őszi túlkínálat előjelei mutatkoznak. A termelés növekedésével szemben a fogyasztás a hűvösebb idő és a rossz gazdasági viszonyok miatt csökkent, ami a tejfeldolgozás kiterjesztését teszi szükségessé. A tejtermékek és így elsősorban a vaj azonban a belföldi piacon ilyen mennyiségben nem helyezhető el, ezért a felesleg külföldre, főleg Németországba törekszik. Ilyen körülmények között fokozott figyelmet érdemel a miénk közelebbi és távoli külföldi piacok vizsgálata, amelyeknek értékesítési helyzete kevés kivétellel kedvező.

Ausztriában a tejtermelés helyzete hasonló a magyarországi viszonyokhoz. A nagyobb arányú termeléssel szemben kisebb felvevőképességű piac áll. A hűvösebb időjárás következtében a szállítás alatti megsavanyodás is kisebb, ami a felszállított tej mennyiségét szintén növeli. A feldolgozott tej elhelyezése még nem ütközik nehézségekbe, mert a vajpiacon az árak nem változtak. Az elsőrendű vaj egy kg-jának az ára 5-40-5-70 schilling (4-32-4-56 P) körül ingadozik.

A vajpiac élénk üzletmenete elsősorban a német viszonyokkal van szoros összefüggésben. A nagy szárazság következtében előálló rossz legeltetési viszonyok a tejtermelést napról-napra csökkentik, ami a késlekedő tejfeldolgozás miatt a vajpiacon is érezhető. A belföldi termelés a szükséglet fedezésére nem volt elég, a külföldi árak így nagyobb arányban jöttek be. Németország három irányító piacán: Hamburgban 22 pfennig (kb. 30 f.), Berlinben 22-5 pfennig (kb. 30-7 f.), Breslauban 20 pfennig (kb. 27 f.) a tej termelői ára. Berlinben a termelő és a nagykereskedelelem közötti forgalomban az elsőrendű minőségű vaj 1 kg-jának az ára 3-78 márkára (5-14 P) emelkedett.

Az ugyancsak nagy bevételre szoruló **angol piacon** is emelkedik a vaj ára. Már a textilmunkások sztrájkjának megszű-

nésével kapcsolatosan emelkedett a fogyasztás úgy, hogy a legnagyobb mennyiségeket szállító Dánia a német piac fokozódó érdeklődése és az ebben az időben visszacsúszott termelés miatt nem tudta a nagy keresletet kielégíteni. Az angol piacra ebben az időben nagyobb lengyelországi szállítmányok is érkeztek. Manchesterben a dán vajért 200-201 shillinget (kb. 278 pengő), a svédországi és finnországi vajért 180-191 shillinget (kb. 264 pengő) fizettek cwt-kint (1 cwt = 50,8 kg).

A nagy kereslet az exportáló államok piacán is a vajár rohamos emelkedését idézte elő. **Dániában** az utolsó héten újabb 10 koronával emelkedett a vaj ára, 333 dán koronára (kb. 567,8 P) növekedett és majdnem elérte ezzel a tavalyi árszínvonalat. **Hollandiában** is kedvező a vajértékesítés helyzete. A termelés és ennek megfelelően a kínálat egyre kisebb lesz. A kereslet a magas árak mellett is nagy volt, ami az árak további emelkedését idézte elő. Átlagban 2-24 forinttól (5-15 P) 2-41 forintig (5-54 P) jegyezték 1 kg vaj árát az előző hét 2-05 forinttól (körülbelül 4-71 P) 2-24 forintig (körülbelül 5-15 P) terjedő árával szemben. A forgalom a magas árak mellett is élénk, ami az árak változatlanságát biztosítja. **Svédországban** is tovább emelkedett a vaj ára úgy, hogy a tavalyi ilyenkorin árát is túlhaladta már. Minthogy az elraktározott készletek egyre csökkennek és a termelés is egyre kevesebb lesz, az árak további emelkedésére számítanak. A kivételre kerülő áru legnagyobb részét Németországba irányítják. 100 q vaj ára a múlt heti 10 koronás növekedés hozzászámításával 317 svéd koronára (körülbelül 485 P) emelkedett.

A babbírc helyzete.
A „Köztelek” három héttel ezelőtti b6 részletességével írt a hüvelypiac legfontosabb cikkéről, a babból. Közöltük a belföldi értékesítés helyzetét és részletesen ismertettük a világpiacon helyzetét is, az irányzat szilárdasága mellett az árak emelkedésére lehetett következtetnünk. Ez a jóslat be is következett és ma már jóval nagyobb árak fizetnek minden fajta babbért, mint két-három héttel ezelőtt. Franciaország híradások szerint is a babbízlet rendkívül szilárd és az árak, jóllehet az idén a termés lényegesen kedvezőbb, mint tavaly volt, a kezdő árforrásokkal szemben, amely 30-32 pengő volt, ennek majdnem a dupláját, 64-65 pengőt éri el. A **gyöngyös** iránt még Észak-Amerikából is van érdeklődés, sajnos, nincs annyi árú, amennyit az amerikaiak megvásárolnának. Most már végérvényesen elvetették Amerikában a bab beviteli vámja emelésének tervét és így az egész esztendő folyamán számíthatunk tengerentúli keresletre. **Fehérbab** iránt hasonlóképpen nagy az érdeklődés és a dunai állomásokról felkínált minden tétel könnyen elhelyezést talál, ugyancsak emelkedő árak mellett. A szabolicszabályi fehérbabot 1-2 pengővel ugyan kevesebbet igényelnek, mint a dunántúlit, azonban ez is könnyen elhelyezhető. A **fürgybabok** irányzata is némiképp javult, **tarkabab** iránt azonban még most is igen csekély az érdeklődés. A **román bab**, amely tudvalegven a magyar babbal erős konkurrenciát szokott jelenteni a piacon, eddig nem jelentett még nagy tételekben az exportpiacra. Ugyanez a helyzet a juhoszababoknál is.

A babbírc árai minőség és vidék szerint egyébként a következők: **gyöngyös** 54-55, **fehérbab** (Dunántul) 52-53, (Szabolcs) 50-51, **fürgybab** (hosszú) Kisvárdra: 32-34, **Mátészalka**: 35-37, **fürgybab** (gömbölyű) Nyírség: 30-38, **Abauj** 38-40, **hosszú zöldebab**: 26-38, **barnabab**: 28-30, **laposbab** (Nagykanizsa) 60-62, **Abauj**: 53-55, **tarkabab** (Kisvárdra) 26-28, (Nagykanizsa) 28-30 pengő métermázsánként.

Külföldi és vidéki piaci hírek.

Argentínából kapott hírek szerint folyó augusztus 31-ig Argentína 51-2 millió q búzát, 34-5 millió q tengerit, 14-2 millió mázsa lenmagot és 3-7 millió q zabot exportált. **Londoni** tudósítás szerint az alábbi mezőgazdasági cikkekért nemrégiben a következő árakat lehetett elérni: babbért 54-24, hagymáért 19-10, dán zsírért 180-60, amerikai zsírért 171-11, újseleandri vajért 462-60, hollandi vajért 506-20 pengőt q-kint. Tojásért darabonként dán származású 20-3, apró lenyél-származású 11-11, franciáért 18 fillért.

A vidéki állatvásárok jelentései szerint a Komádiiban tartott (Bihar megye) állatvásárra felhajtottak 835 szarvasmarhát (eladtak 226-ot), 454 lovat (eladtak 111-et), 1385 juhot (eladtak 143-at) és 651 sertést (eladtak 374-et). A következő árakat fizették: okorért 500-700, tehénért 300-400, tonórt 80-200, úszóért 80-150, kocsiórt 400-500, igaslórt 150-300, éves csikóért 140-200 P4 páronként, illetve darabonként. A törőszentmiklósi vásárra felhajtottak 860 szarvasmarhát, 590 lovat, 720 juhot és 1130 sertést. Fizettek: szopóborjúért 120-140, magyar tehénért 60-80, hizott marháért 70-96, juhért 60-66, hizott sertésért 100-130 fillért élő-súlykilogrammonként. A járnások párja 900-1100, a tarka okoré 800-1000, a luxusló 700-1500 pengő volt. A nemrég lezajlott békesi országos vásáron fizettek tenyészmenért 900, tenyészkancaért 600, igás loért 200 pengőt darabonként. A tenyészbika ára 90, a tehéné 70, az okoré 80, a juhé 60, a sertésé 80 fillér volt kilogrammonként. A nagyberki (Somogy megye) országos vásárra 652 szarvasmarhát és 132 lovat hajtottak fel. Fizettek borjúért 55-130, úszóért 70-300, tenyészmarháért 250-650, hidegvért loért 250-460, melegvért loért 150-450 pengőt darabonként. A miskolci állatvásárra 457 lovat, 33 csikót hajtottak fel. Az igasló ára 300-600, a kocsié 650-800 pengő volt darabonként.

Termény- és takarmányfelek.

Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Érték-tőzsde hivatalos árjegyzéke.) 1929 október 7. Árak budapesti paritásban 100 kg-kint. Készárúüzlet: Buza, 7 kg-os, tiszavideki 22-60-22-85, felsőtiszavideki 21-95-22-20, fejtér-megyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 21-75-22-10, 80 kg-os tiszavideki 23-30-23-55, felsőtiszavideki 22-45-22-60, fejtér-megyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 22-35-22-50, rozs, pestvidéki és más származású 16-45-16-65, takarmányárpa, l. r. 15-75-16-50, takarmányárpa, középminőségű 15-25-15-75, sörárpa, felsőmagyarországi 20-21-50, sörárpa, egyéb 17-50-19-11, zab, l. r. 15-15-15-50, zab, közép-

minőségű 13-75-14-11, tengeri, nem tisztított állomásokról 18-50-19-11, köles 11-11-12-11, káposztarépe 51-53-53-11, buzakarpa 11-11-11-50, lucerna, 1929. évi 110-130-130-10, lóhere, 1929. évi nagy arankás 70-80-80-100-100-100-100, 1929. évi nagy arankás 70-80-80-100-100-100-100, P. Határidőzletli záró-árforrások: Buza, márciusra 24-94-24-95, buza, májusra 25-70-25-72, rozs, márciusra 19-28-19-29, tengeri, májusra 18-02-18-04 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze gabonaszállítványának jelentése.) 1929 október hó 7-én a budapesti gabonaszállítványok a kenyérmagvak készletében meglehetősen csökkentek a kínálat, az irányzat szilárd volt és mérsékelt forgalomban a buza ára 60, a rozs pedig 40 fillérral emelkedett. A takarmánytőzsde piacán kis forgalomban az irányzat általában változatlan és csupán a másodrendű zab árát jegyezték körülbelül 25 fillérral magasabban. A határidőzletli piacon igen szilárd volt az irányzat és főleg a buzárák emelkedtek jelentősebben. Zárhatók az előző napi árakkal szemben a búzát októberre 58-59, márciusra 69-71, májusra 76-77, a rozst októberre 48, a tengerit pedig májusra 32-33 fillérral magasabban jegyezték.

Liszt- és őrleménypiac. Budapest, 1929 október 7. Liszt-árak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai október-december hónapra skontálva: duplanullás 39-11, nullás 38-50, 1-es 37-50, 2-es 36-11, 4-es 32-11, 5-ös 28-50, 6-os 25-50, 8-as 15-50, rozsliszt, nullás 32-11, 1-es 28-11; vidéki kisalmok árai skontálva: nullás, késspénzért, prompra: duplanullás 33-50, 0-ás 33-11, 2-es 31-11, 4-es 28-50, 6-os 21-50, 8-as 15-11, rozsliszt, 0-ás 28-11, 1-es 26-11 - P q-kint.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezeletének jelentése.) 1929 október 8. A mai felhozatal a budapesti vásárosokba 18 vasúti kocsi volt. Árak megközelítőleg: nyári rózsaburgonya 5-50-6-11, Élia burgonya 5-11 pengő. Az irányzat inkább lanyha, a kereslet minimális volt.

Budapesti takarmányvásár. (Budapesti székesszéki rőszéki igazgatóságának jelentése.) 1929 október 4. Árak métermázsánként pengőben: réti széna I. r. 5-8-8-9-50, II. r. 6-6-50-7-80, réti széna, III. r., csomagolásra 5-11-6-25, muhar-széna 7-11-11-11, lucernaszéna 10-13-50, zabosbakkony-széna 9-11, almózsalma I. r. 5-5-5-70, almózsalma II. r. 4-11, zsúppázsalma 5-50.

Budapest-józsefvárosi takarmányvásár. 1929 október 1. Az előző hét folyamán eladottak közel félmillió tonna: Elsőrendű széna 9-50-10-11, másodrendű széna 8-11-8-50, lucerna 12-11-12-75, almózsalma 4-40-4-70 pengőért egyszáz kilogrammonként, budapesti pályaudvarokon átadva.

Külföldi terménytőzsde. **Ljovidek,** október 7. Úgy az irányzat, mint az árak teljesen változatlanok. Az összes forgalom 49 vagon volt, ebből buza 27 vagon volt. **Pozsony,** október 7. Örleményekben a barátságos irányzat tovább is érvényben maradt. A felhozatal kenyérgabonában csekély volt. Bab iránt kereslet mutatkozott. Finomabb buzáknak a forgalom élénkebb, míg a tözsdé többi területén üzletelenség uralkodott. Jegyezték 100 kilonként, egyéb megjelölés hiján prompt feladóállomásról: 77-78 kilós buza 150-161, 78 kilós 145-146, magyar buza tranzit Oroszvár 130-139, bácskai-bánati pozsonyi uszlyból 136-136, albótsizai szerb buza pozsonyi uszlyból 136-137, zab 111-113, nagyszemű felvidéki tengeri októberre 102-105, ujtermésű november-januárra 104-106, magyar ujtermésű tranzit Szob december-januárra szállításra 92-93, mesterségesen szárított tengeri 104-106, fehérbab 330-350, holland kőmenny 740-750, bors 2675-2725 cseh korona. (1 cseh korona = 17 fillér.)

Buzadara, kettősfogású, 0-ás, 1-es és 2-es buzalist három cseh fillérral drágult, a többi cikk ára változatlan. **Wien,** október 7. A piac a barátságosabb külföldi jelentések hatása alatt szilárdabb volt. Különösen áll az magyar búzára és magyar rozsrára, amelyek hivatalos árforrása is emelkedett. Magyar tiszavideki buza 38-38-37-75, magyar rozs 25-25-50, pestvidéki rozs 25-75-26-25 schillinggel jegyezték. (10 schilling = 80 1/2 fillér.) A többi hivatalos jegyzés változatlan maradt. **Hamburg,** október 7. Csekély forgalom mellett az irányzat tartott. A szilárdabb külföldi jelentések következtében list iránt az érdeklődés élénkebb, sőt búzát is vásárolni kezdtek, minek következtében 1-2 márkával drágult. Rozs nagyobb mennyiségben került a piacra, eladása azonban nehezegekbe ütközött. Tengeri és árpában a helyzet változatlan. Zabban a kínálat csekély, az irányzat tartott. Lenmag közeli szállításra szilárdan tendált, későbbi áru ára változatlan. Jegyzések tonnáknként buza frankó Hamburg 250-252, ab Mecklenburg-Holstein 236-240, rozs frankó Hamburg 195-197, ab Mecklenburg-Holstein 181-183, takarmányárpa belföldi feladóállomásról 170-174, sörárpa 190-216, zab frankó Hamburg 190-192, ab Mecklenburg-Holstein 175-178, tengeri származású megjelölés nélkül érelmólatlanul frankó Hamburg 164 márká (1 márká = 136 1/2 pengő).

Külföldi gabona cif jegyzései: La Manitoba buza októberre 15-10, lla dto. 14-80, illa dto. 14-55, Rosat okt. 12-15, Barusso dto. 11-82 1/2, Hardwinter lla loko 12-45, dunai és délorosz árpa októberre 9, Laplata tengeri októberre 9-72 1/2, Un clipped Plata zab októberre 8-65 hfl. (1 hfl = 230 pengő). Úszó Pollard's buzakarpa 115, Bran dto. 116 schilling.

Liverpool, október 7. Zárati árforrások nyenyben és lírában: (Zárójelben a legutóbbi záróárforrások.) Buza októberre 9-3 1/2 (9-1), decemberre 9-8 1/2 (9-6 1/4), márciusra 10-2 1/2 (10-1), májusra 10-5 1/2 (10-3 1/2). (1 schilling = 12 pence = 1-39 P, 1 libra = 0-54 kg.) **Chicago,** október 7. A buzapiac irányzata nyitáskor szilárd volt. Az európai kontinensről, főleg azonban a Liverpoolból jelentett igen szilárd hírek az árkövetések drágulásait idézték elő úgy, hogy az első tőzsdetűzletben átlagosan egy centtel magasabb árforrások voltak érvényben. A második tőzsdetűzletben az irányzat ellanyhult. A lanyhulás ezután a tengeriarak jelentékeny olcsóbbodására vezetett vissza. Nemcsak a nyitási árnyerségek veszték el, hanem további átlag egycenttel a záró jegyzésekben. A tengeriarak irányzata mindvégig lanyha volt. A termelők részéről nagy árukínálat jelentkezett a déli cégek is terjedelmes eladásokkal szerepeltek. Zárati az olcsóbbodás átlag 1 1/2 centre (métermázsánként átlag 29 fillérral) ruggott. Zárati árforrások centben és bushelben: (Zárójelben a legutóbbi záróárforrások.) Buza decemberre 134-75 (135-11), márciusra 141-625 (142-11), májusra 145-50 (146-11). Tengeri decemberre 90- (97-25), márciusra

Különleges alkalmi vétel!

Neumeyer-féle „Herkules” traktor

Teljesítménye	45 HP,	30 HP
Sulya	3750 kg.,	2750 kg.
Ára	7500 — P,	5000 — P,

helyt Budapest vasutállomás, a törvényes forgalmi adó külön felszámításával, 8 napi díjmentes felszereléssel, azonban a vámköltségek külön megtérítésével (a 45 HP-nál 100 kg.-ként 65—, a 30 HP-nál 100 kg.-ként 48— aranykorona.)

PÓSA NÁNDOR, okl. gépészmérnök
Budapest, VI., Lehel-utca 10.

BURGONYÁT

bármely mennyiségben készpénzfizetéssel voss. Ajánlatokat Kristály burgonyadaragár, Budapest, VI., Frangepán-u. 27. Telefon: L. 914—18. 6435

Bérbeadó

1000 kat. holdas birtok tulajdonostól, jó épületekkel. Cím: Alsópécsi gazdaság, u. p. Sárszentlőrinc, Tolna megye. 6470

MAGYAR TINÓ.

A bodrogkereszturi uradalomban eladó 87 darab 1 1/2 és 2 1/2 éves elsőrendű magyar tinó. **Uradaalmi főintézőség,** posta és vasuti állomás Bodrogkeresztur. 6434

Gőzekebérszántást

őzi és tavaszi szántást, gyeptrést, szőlőtelepek, faiskolák, erdősítések mély rigolizozását elvállalja **Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld** 6368 Telefon: LA 13—52 Sürgőnycim: Wolfleke Budapest

Mai traktoraink

a gépezetésű lifszertű kérdősel gazdák számára.

Irta: Kneusel-Herdliczka Ernő.

Ára 10 pengő.

„Patria” r.-t. könyvsztálya, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25.

Somogy megye egyik legjobb és legszebb

bérlete 500 hold

szántóval, hosszabb időre kiadó. Bővebbet: dr. Zánkay Jenő ügyvéd, Kaposvár, Fő-utca 16. Telefon: 201 6/85

Mérleggyár
ZISKA J. utóda
Rostély György
 Budapest, VI., Lövő-utca 47. sz.
 Telefon: Torax 248—12
 Felfüggesztés állványok
 Arjelgyártást bármennyire is megkérjük és kiküldött mérlegre is kapunk. 6665

Virágtenyésztés. Irta: Csapáry Bertalan kert. igazgató „Patria” r.-t. könyvsztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Keresünk nagyobb mennyiségű réti-, lóhere- és lucernaszénát

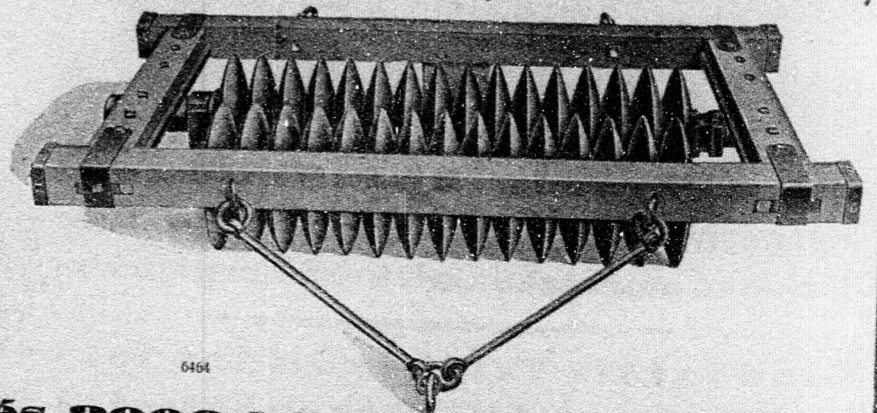
50 q baltacimmozot. Ajánlatokat termelőktől kérünk. Uradalom, Budapest 4. Postafiók 237. címre. 6472

Gyárunk 80 éves fennállása alatt szerzett tapasztalatok alapján kötött talajok megmunkálására szerkesztett, rendkívül jól bevált gépműveinket: egyes és kettős ekéket, rögtörő- és magtakaró-boronákat, tárcsásboronákat, gyűrűs hengereket, gazdasági szekereket előnyös áron, kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk. Uradalmak eredeti elismerő leveleit készséggel bemutatjuk.

Lábassy-féle Mezőgazdasági Ipar és Gépgyár R.-T., Törökszentmiklós.
 FORD, FORDSON AUTORIZÁLT KÉPVISELET.

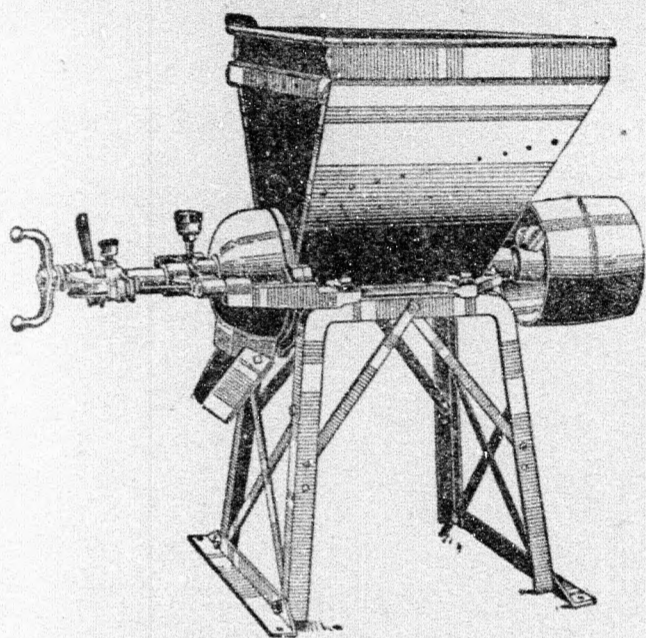
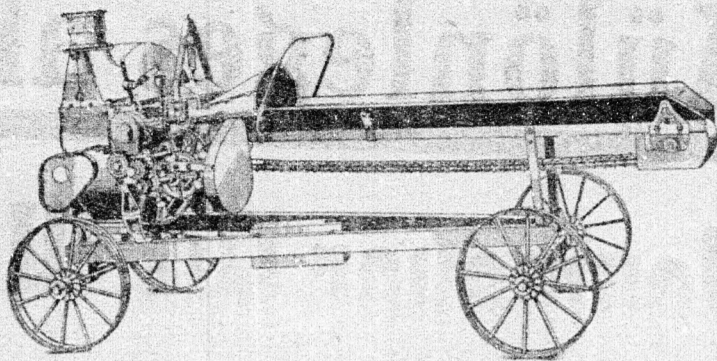
Speciális traktorjavítóműhely.
 Hengercsiszolás, tengelycsiszolás.

Szállítható 500, 700 és 2000 kilogramm sulyban!

Eredeti „McCORMICK“ amerikai tengeriszártépő- és silótöltőgép

Szállítható 3 nagyságban

Eredeti „McCORMICK“ amerikai egyetemes csövestengeridarálógép

használható csöves- és morzsolt tengeri,
minden fajtájú szemestermény bármilyen
finomságu darálására

Csekély erőszükséglet

Nagy teljesítmény

A „McCORMICK“ gépek anyaga, kivitele, munkateljesítménye teljesen egyedülálló

100 éves gyártási tapasztalat

Szombathely, 1928. XII/13.
(Faludy Ferenc-utca 9. sz.)

Tekintetes

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

BUDAPEST
V., Váci-ut 98.

Önök szállítottak részemre 1928. évi július 20-án egy „F“ jelű silótöltő-gépet, melynek a folyó évben eszközölt munkajelentéséről az alábbiakban van szerencsém közölni:

A gép működésével teljesen meg voltam elégedve, könnyen kezelhető, egyszerű szerkezet és teljes üzembiztonság a fő előnye.

A teljes erőben kaszált amerikai tengeriszártépő erős szártát a csövekkel együtt finoman szecskázta és minden üzenzavar nélkül fajta fel ventilátorja segítségével a silókamarákba.

Maga a silózás kitűnően sikerült s az egész állatállomány csaknem kizárólag tengeri silótakarmányon és tavaszi szalma és polyván él s csak a magasabb tehozamu tehének kapnak pótlékkul némi erőtakarmányt. Számításom szerint a rendes állatlétszám a tengerisilózás bevezetésével 100%-kal emelhető, anélkül, hogy takarmánytermelésre az eddiginél nagyobb szántóföldterületet kellene elvonni, ami által az állattartás költsége nem remélt mértékben redukálható.

A napokban kftldtem a M. kir. Állatleltani Takarmánykísérleti Allomásnak, Budapestre mintát a silótakarmányból tápanyagtartalom megvizsgálása céljából s amennyiben érdeklő Önököt, annak eredményét szívesen közlöm.

Általában minden irányban beható megfigyeléseket és kísérleteket végeztem s azok befejeztével szándékom a magyar gazdák közönség figyelmét ezen fontos takarmányozási kérdésre — amely hivatva van hazánkban oly gyakori takarmányhiányt megszüntetni és az állattartást olcsóbbá tenni — az eredmények ismertetésével felhívni.

Kiváló tisztelettel:

Szombathelyi Károly
ny. leg. garol társaság
főelbírálója.

Dénes B.

Részvénytársaság

Budapest, V., Váci-ut 98.

Levél cím: Budapest 56. főbérő

Alapítva: 1883

Telefon: L. 923—20

Sürgöncim: „Débert Budapest“

KISHIRDETESEK

Belföldi hírekről... A hirdetések ára...

Dijban elfogadható...

Magyarországi... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASÁGI...

Mezőgazdasági... Keresők... Szabolcs...

IPARI...

Ipari... Keresők... Szabolcs...

FÖLDMŰVESISKOLÁT...

Földművelésiskola... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASZONY...

Mezőgazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

BETÜLTENŐ ÁLLÁS...

Betüldenő állás... Keresők... Szabolcs...

OLAJMOLÁSI...

Olajmolási... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASZONY...

Mezőgazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

GAZDASZONY...

Gazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASZONY...

Mezőgazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

GAZDASZONY...

Gazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASZONY...

Mezőgazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

GAZDASZONY...

Gazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASZONY...

Mezőgazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

GAZDASZONY...

Gazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASZONY...

Mezőgazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

GAZDASZONY...

Gazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

MEZŐGAZDASZONY...

Mezőgazdaszony... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

TEHÉNSZÁZDAI...

Tehénszázda... Keresők... Szabolcs...

KISZÖVŐGÉP...

Kiszövőgép... Keresők... Szabolcs...

Schulz... Gyárkezelés... Budapest...

Schulz... Gyárkezelés... Budapest...

Schulz... Gyárkezelés... Budapest...

Schulz... Gyárkezelés... Budapest...

Schulz... Gyárkezelés... Budapest...

Schulz... Gyárkezelés... Budapest...

Schulz... Gyárkezelés... Budapest...

Rövid idő leforgása alatt többek között a következő uradalmak és gazdaságok szerezték be a feltétlenül üzembiztos és elismerten leggazdaságosabb

TWIN CITY

TRAKTOROKAT:

Bajor királyi uradalom, Sárvár (2 darab)
Előszállási uradalom, Előszállás
Frigyes főherceg uradalma, Magyaróvár
Szinnyei-Merse Félix ur, Tiszakürt
Janiga Antal ur, Kiskunlacháza
Nedeczky-Eriebsch Viktor ur, Szolgaegyháza
Dr. Szegő Miklós ur, Enying
Hathazy Imre ur, Kisköre

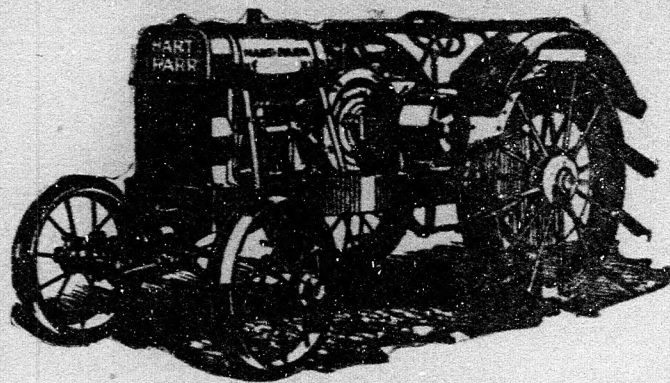
Vidor Zsigmond ur, Magyaralmás
Csohány Antal ur, Hajdunánás
Kun Miklós ur, Karácsond
Maróthy László ur, Káld
Dr. Deutsch Jenő ur, Pázmánd
Eisele Gazdaság, Nagyfüged
Bárány Gáspár ur, Pusztakengyel (27-44 HP)
Baghy Gyula ur, Pusztakengyel (27-44 HP)

[stb., stb.]

A földművelésügyi m. kir. Miniszter ur 68500/1929. sz. rendelete értelmében a TWIN CITY traktorok az állami traktoráció keretében jelentékeny kedvezményvel kaphatók.

Árajánlattal és felvilágosításokkal készséggel szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

KÉRJÜNK 54. SZÁMÚ AJRÉGYZÉKÜNKT!
Használt traktorokat cserébe veszünk.

HART-PARR

a legerősebb, legjobb és legolcsóbb traktor,
mert: üzemköltsége minimális,
élettartama évtizedekre terjed,
kezelése bámulatosan egyszerű és
minden talajon nagyszerűen dolgozik.

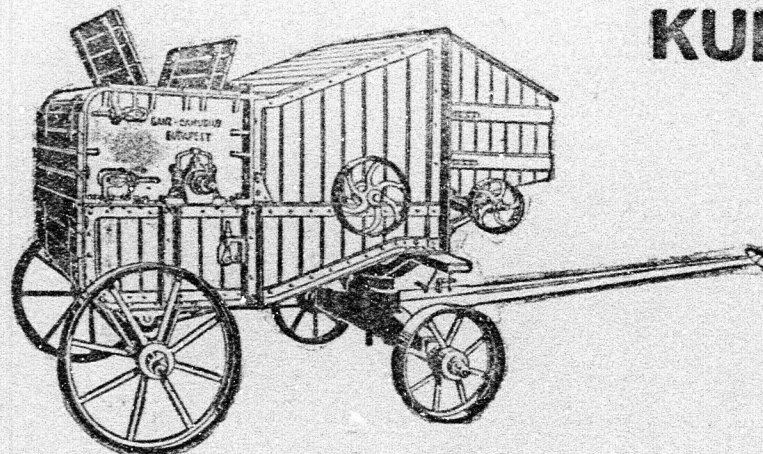
Kivánságra — vételi kötelezettség nélkül — bárhol bemutatót tartunk.
Ahány HART-PARR traktor, annyi elismerő nyilatkozat.

Ajánlattal és ábrás prospektussal készséggel szolgál:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.
Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

HAZAI GÉPKERESKEDELMI R.T.

GANZ ÉS TÁRSA—DANUBIUS GÉP-, WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR R. T. VEZÉRKÉPVISELETE
V., Vilmos császár út 76. ✦
TELEFON: Lipót 908—90 és 91.

Szab. ÁSVÁNYI-féle KUKORICASZÁRTÉPŐK

Alkalmassak:
kukoricaszár, tök- és répalevél, szőlővenyige felaprítására.

A száraz kukoricaszárban van:

Fehérje	17%
Zsír	0.5%
Keményítő	20.3%
Nyersrost	23.5%

129 kg töpelt kukoricaszár tápértéke — 100 kg réti széná tápértékével.

Ne pazarolja el a kukoricaszárát, hanem dolgoztassa fel az Ásványi-féle kukoricaszártépő géppel.
Kivánságra készséggel szolgálunk árajánlattal és prospektusokkal.